ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ Τεύχος 100, Νοέμβριος 2003

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ - Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Η απασχόληση κατά κλάδο 1993-2002

◆ Η απασχόληση κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας ◆ Εργασιακές σχέσεις και εκπαιδευτική πολιτική ◆ Το εργατικό δυναμικό σύμφωνα με την απογραφή του πληθυσμού το 2001 ◆ Δραστηριότητες ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ - Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Τεύχος 100, Νοέμβριος 2003

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Η διαμόρφωση του μεγέθους της απασχόλησης στους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, και η διερεύνηση του ρόλου των ροών απασχόλησης, στη δυναμική των κλάδων κατά τη περίοδο 1993-2002 στην Ελλάδα, αποτελεί το κεντρικό θέμα που περιλαμβάνεται στην ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ. Επιπλέον, σε αυτό το τεύχος της ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ, παρουσιάζονται άρθρα σχετικά με τις εργασιακές σχέσεις και την εκπαιδευτική πολιτική, καθώς επίσης το εργατικό δυναμικό σύμφωνα με την απογραφή πληθυσμού το 2001. Επιπλέον η ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ σε αυτό το τεύχος παρουσιάζει τις δραστηριότητες του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ το τελευταίο διάστημα.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ • ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Χρήστος Πολυζωγόπουλος • **ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:** ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΙΝΕ, *Πρόεδρος:* Χρήστος Πολυζωγόπουλος, *Αναπληρωτής Πρόεδρος:* Α. Αποστολόπουλος, *Αντιπρόεδρος:* Π. Βούτος, Στ. Λαιμός, Γ. Ποντικός, *Γρ. Οικονομικού:* Κ. Πουπάκης, *Διευθύνων Σύμβουλος:* Φ. Φατούρος, *Μέλη:* Α. Βλάχος, Π. Γρατσάνης, Στ. Κουτσιούμπελης, Ν. Τσιούνης, Α. Μητρόπουλος, Γ. Ντάσης, Δ. Παρλαβάντζας, Λ. Τέσκος • **ΓΡΑΦΕΙΑ:** Εμμ. Μπενάκη 71Α, Αθήνα 106 81, Τηλ: 210 3327710, 210 3327726, Fax: 210 3304452 • **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:** www.inegsee.gr • **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ:** ΚΑΜΠΥΛΗ, Αντιγόνης 60, Τηλ: 210 5156820, Fax: 210 5156811

Η ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

του Γ. Κρητικίδη

Στόχος του παρόντος άρθρου είναι η εξέταση των παραγόντων (ροών απασχόλησης) που επιδρούν στη διαμόρφωση του μεγέθους της απασχόλησης στους μονοψήφιους κλάδους της οικονομίας στην χώρα μας και η διερεύνηση του ρόλου τους στη δυναμική των κλάδων. Όπως και το μέγεθος τη συνολικής απασχόλησης, έτσι και το μέγεθος της απασχόλησης κάθε κλάδου διαμορφώνεται από τον αριθμό των ήδη απασχολουμένων κατά το προηγούμενο έτος που διατήρησαν την απασχόλησή τους (στον ίδιο ή σε άλλο κλάδο) και τον αριθμό των ανέργων και άεργων που βρίσκουν εργασία στον κλάδο. Παρατηρούμε λοιπόν ότι η διαμόρφωση του μεγέθους της συνολικής απασχόλησης κάθε κλάδου, εξαρτάται από περισσότερους από έναν παράγοντα ή από μία συνιστώσα, καθώς μπορούμε να θεωρήσουμε ότι είναι το αποτέλεσμα των παραπάνω ροών.

Βάση για το άρθρο αποτελεί το ερωτηματολόγιο της Έρευνας του Εργατικού Δυναμικού, που διεξάγεται από την ΕΣΥΕ και αφορά τους απασχολούμενους κατά την διάρκεια της έρευνας. Σύμφωνα με αυτό, οι ερωτώμενοι καλούνται να απαντήσουν στις ερωτήσεις: α) σε ποιο κλάδο εργάζονται και β) σε πιο κλάδο εργάζοταν τον προηγούμενο χρόνο. Μετά την επεξεργασία των εν λόγω απαντήσεων προκύπτουν τα παρακάτω μεγέθη:

- η συνολική απασχόληση κάθε κλάδου,
- η απασχόληση όσων εργαζόντουσαν τον προηγούμενο χρόνο σε κάθε κλάδο,
- η απασχόληση όσων εργάζονται σήμερα σε κάθε κλάδο και εργαζόντουσαν τον προηγούμενο χρόνο σε κάποιο κλάδο.

Από τον συνδυασμό της απασχόλησης στον κλάδο ένα χρόνο πριν και όσων εργάζονται σήμερα σε κάθε κλάδο, προκύπτουν ορισμένες ροές από και προς τους κλάδους, καθώς: ένα μέρος από όσους εργαζόντουσαν τον προηγούμενο χρόνο σε κάποιο κλάδο συνεχίζει να εργάζεται στον ίδιο κλάδο, ενώ ένα άλλο μέρος τους μετακινήθηκε προς άλλους κλάδους[1].

Την μετακίνηση από την απασχόληση ενός κλάδου προς άλλους κλάδους την ονομάζουμε εκροή του κλάδου προς άλλους κλάδους, ενώ την μετακίνηση από τους άλλους κλάδους προς την απασχόληση ενός κλάδου την ονομάζουμε εισροή από άλλους κλάδους.

Είναι προφανές ότι το άθροισμα του τμήματος της απασχόλησης που συνεχίζει να εργάζεται στον ίδιο κλάδο, με τις εκροές μας δίνει την απασχόληση στους κλάδους κατά τον προηγούμενο χρόνο, ενώ με τις εισροές μας δίνει το μέγεθος της απασχόλησης που εργάζεται σήμερα σε κάθε κλάδο.

[1] Στο εν λόγω άρθρο η κατά κλάδο απασχόληση κατά το προηγούμενο έτος αφορά μόνο όσους συνεχίζουν να εργάζονται, είναι δηλαδή υποσύνολο του μεγέθους της απασχόλησης κατά το προηγούμενο χρόνο καθώς δεν συμπεριλαμβάνει το μέρος των απασχολούμενων που έχει μετακινηθεί είτε προς την κατάσταση της ανεργίας είτε προς τον μη ενεργό πληθυσμό.

Επιπρόσθετα είναι φανερό ότι, από την αφαίρεση των μεγεθών της συνολικής απασχόλησης των κλάδων και όσων εργάζονται σήμερα σε κάθε κλάδο, προκύπτει το μέγεθος των θέσεων εργασίας που καταλαμβάνονται από άτομα άνεργα ή άεργα[2] σε κάθε κλάδο.

Τα στοιχεία τα οποία χρησιμοποιήθηκαν προέρχονται από την ΕΣΥΕ και είναι οι Έρευνες Εργατικού Δυναμικού των ετών 1993 μέχρι και το 2002. Για την περίοδο 1993 μέχρι 1997 τα στοιχεία της ΕΣΥΕ είναι ετήσια, ενώ για την περίοδο 1998 μέχρι το 2002 χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία του β΄ τριμήνου των εν λόγω ερευνών για λόγους συγκρισιμότητας. Όσον αφορά την εξέταση της διαχρονικής συμπεριφοράς των μεγεθών που εξετάζουμε, χρησιμοποιήθηκε ο μέσος όρος της περιόδου 1993 - 2002, ενώ μόνο για το τελευταίο έτος (2002) θα εξετασθεί κατά φύλο η κατανομή των ροών στην απασχόληση.

Τα ερωτήματα που θέλουμε να απαντήσουμε στο εν λόγω άρθρο, μέσα από την διερεύνηση όλων των παραπάνω παραγόντων ξεχωριστά, τη σημασία των ροών στην απασχόληση κάθε κλάδου και το ρόλο τους στις μεταβολές των κλάδων, είναι: από τι εξαρτάται η συνολική απασχόληση κάθε κλάδου, η μεταβολή (αύξηση ή μείωση) του κλάδου ποιου κυρίως παράγοντα είναι αποτέλεσμα, αν μπορούν να χαρακτηρισθούν κάποιοι κλάδοι ως δυναμικοί, ποιοι είναι οι παράγοντες από τους οποίους μπορούμε να εξάγουμε ένα τέτοιο συμπέρασμα, ένα τέτοιο χαρακτηρισμό για τον κλάδο.

Η κατανομή των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας ανά κατάσταση (ροές) απασχόλησης

Στην διαμόρφωση του μεγέθους της απασχόλησης στο σύνολο της οικονομίας οι 17 μονοψήφιοι κλάδοι της οικονομίας δεν συμμετέχουν με την ίδια βαρύτητα. Ανάλογα με το ποσοστό που απορροφάει κάθε κλάδος, μπορούμε να τους διακρίνουμε σε τέσσερις μεγάλες ομάδες: **α)** κλάδοι που απορροφούν ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 10% της συνολικής απασχόλησης, **β)** κλάδοι που απορροφούν ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 5% και μικρότερο του 10% **γ)** οι κλάδοι που απορροφούν ποσοστό μεγαλύτερο από το 2% και μικρότερο του 5% και **δ)** οι υπόλοιποι κλάδοι που απασχολούν ποσοστό μικρότερο του 2% της συνολικής απασχόλησης, πίνακας 1.

[2] Στο εν λόγω άρθρο δεν θα μας απασχολήσει η κατανομή των θέσεων εργασίας μεταξύ ανέργων και άεργων, αλλά ως συνολική εισροή από τις εν λόγω κατηγορίες του πληθυσμού.

Πίνακας 1.

Η κατανομή των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας (Μ.Ο. 1993-2002), ανά κατάσταση απασχόλησης

	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ / ΚΛΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥ-ΜΕΝΩΝ	ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ	ΕΡΓΑΖΟΤΑΝΕ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ 1 ΧΡΟΝΟ ΠΡΙΝ	ΣΥΝΕΧΙΖΕΙ ΝΑ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ	Μ. Ο.
1η ομάδα	Α	18,3%	18,9%	19,0%	19,2%	18,9%
	Ζ	16,6%	16,4%	16,3%	16,4%	16,4%
	Δ	14,6%	14,5%	14,6%	14,5%	14,6%
2η ομάδα	Λ	7,2%	7,4%	7,4%	7,4%	7,4%
	ΣΤ	6,9%	6,9%	7,0%	6,9%	6,9%
	Θ	6,4%	6,4%	6,4%	6,4%	6,4%
	Η	6,1%	5,9%	5,9%	5,8%	5,9%
	Μ	6,0%	6,0%	5,9%	6,0%	6,0%
3η ομάδα	Κ	4,6%	4,5%	4,5%	4,4%	4,5%
	Ν	4,5%	4,5%	4,5%	4,5%	4,5%
	Ξ	3,3%	3,2%	3,2%	3,2%	3,2%
	Ι	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%	2,4%
4η ομάδα	Ο	1,1%	1,0%	1,0%	1,0%	1,1%
	Ε	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%
	Γ	0,5%	0,5%	0,5%	0,4%	0,5%
	Β	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%
	Π	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993-1997 (ετήσιες), 1998-2002 (β΄τριμήνου)
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Την περίοδο 1993 - 2002 κατά μέσο όρο η πρώτη ομάδα απορροφάει το ήμισυ σχεδόν της απασχόλησης, η δεύτερη ομάδα ποσοστό κατά τι μικρότερο του 1/3, ηκαι το η τρίτη ομάδα το 15% και το υπόλοιπο 3%, η τέταρτη ομάδα. Την πρώτη ομάδα αποτελούν τρεις κλάδοι: Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα και δασοκομία, Χονδρικό & λιανικό εμπόριο, επισκευή αυτοκίνητων, οχημάτων, μοτοσικλετών και ειδών προσωπικής και οικιακής χρήσης και Μεταποιητική βιομηχανία (κλάδοι Α, Ζ, Δ). Πέντε κλάδοι αποτελούν την δεύτερη ομάδα: Δημόσια διοίκηση & άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, Κατασκευές, Μεταφορές, αποθήκευση & επικοινωνίες, Ξενοδοχεία & εστιατόρια και Εκπαίδευση, (κλάδοι Λ, ΣΤ, Θ, Η, Μ). Τέσσερις κλάδοι αποτελούν την τρίτη ομάδα, Διαχείριση ακίνητης περιουσίας εκμισθώσεις & επιχειρηματικές δραστηριότητες, Υγεία και κοινωνική μέριμνα, Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, (κλάδοι Κ, Ν, Ξ, και Ι). Οι υπόλοιποι 5 κλάδοι περιλαμβάνουν την τέταρτη ομάδα, Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό, Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου & νερού, Ορυχεία και Λατομεία, Αλιεία καιΕτερόδικοι οργανισμοί και όργανα, (κλάδοι Ο, Ε, Γ, Β και Π).

Την εξεταζόμενη χρονική περίοδο η απασχόληση στους κλάδους της πρώτης ομάδας και της τέταρτης ομάδας μειώνεται με εξαίρεση τον κλάδο του Εμπορίου (Ζ), και των Ιδιωτικών νοικοκυριών (Ο), ενώ στην δεύτερη και τρίτη ομάδα η απασχόληση

αυξάνεται. Από την δεύτερη ομάδα μειώνεται μόνο η απασχόληση στο κλάδο των Μεταφορών κλπ (Θ).

Οι ως άνω παρατηρήσεις δεν διαφοροποιούνται στις κατηγορίες όσων εργάζονται σήμερα σε κάποιο κλάδο, όσων εργαζόντουσαν κατά τον προηγούμενο χρόνο σε κάποιο κλάδο και όσων συνεχίζουν να εργάζονται στον ίδιο κλάδο, πίνακας 1.

Στον πίνακα 2 δίνεται η κατανομή των κλάδων ως προς την συμμετοχή τους στα μεγέθη: των εκροών προς άλλους κλάδους, των εισροών από άλλους κλάδους και των θέσεων εργασίας που καταλαμβάνονται από ανέργους και άεργους (εισροή νέου δυναμικού).

Πίνακας 2.

Η κατανομή των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας (Μ.Ο. 1993-2002), εισροές, εκροές, θέσεις εργασίας που καταλαμβάνονται από ανέργους και άεργους

	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ / ΚΛΑΔΟΣ	ΕΚΡΟΕΣ προς άλλους κλάδους	ΕΙΣΡΟΕΣ από άλλους κλάδους	ΕΙΣΡΟΗ ΝΕΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	Μ.Ο
1η ομάδα	Α	10,8%	6,0%	6,5%	7,8%
	Ζ	14,8%	18,0%	21,1%	18,0%
	Δ	16,3%	14,6%	16,7%	15,9%
2η ομάδα	Λ	7,3%	7,0%	4,3%	6,2%
	ΣΤ	9,2%	7,8%	6,8%	7,9%
	Θ	6,7%	7,3%	6,1%	6,7%
	Η	9,5%	9,6%	11,0%	10,0%
	Μ	4,1%	5,1%	6,0%	5,1%
3η ομάδα	Κ	6,0%	6,4%	6,7%	6,4%
	Ν	3,5%	4,3%	3,9%	3,9%
	Ξ	4,4%	6,0%	5,0%	5,1%
	Ι	2,2%	2,7%	2,4%	2,4%
4η ομάδα	Ο	2,4%	2,1%	2,5%	2,3%
	Ε	1,1%	1,0%	0,5%	0,8%
	Γ	0,7%	1,1%	0,3%	0,7%
	Β	0,7%	0,8%	0,2%	0,6%
	Π	0,2%	0,1%	0,0%	0,1%

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993-1997 (ετήσιες), 1998-2002 (β΄τριμήνου)
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Όσον αφορά την κατανομή των κλάδων ως προς τις εκροές εργαζομένων προς άλλους κλάδους η πρώτη κατηγορία διαφοροποιείται μόνο ως προς το ποσοστό που της αναλογεί, μειώνεται στο 42%, λόγω της μικρότερης, σε σχέση με την συνολική εκροή, συμμετοχής του κλάδου Α (γεωργία κλπ). Στην δεύτερη ομάδα ο κλάδος Μ (εκπαίδευση) μεταφέρεται στην τρίτη ομάδα ενώ προστίθεται σε αυτήν από την τρίτη ομάδα ο κλάδος Κ (διαχείριση κλπ), ανεβάζοντας την αναλογία της δεύτερης ομάδας προς τον σύνολο των εκροών στο 39%.

Οι κλάδοι Δ και Ζ (βιομηχανία και εμπόριο) της πρώτης ομάδας, δέχονται περίπου το 1/3 των μετακινούμενων (εισροών) από

τους άλλους κλάδους, ενώ πάνω από το ήμισυ των εισροών αναλογεί στην δεύτερη ομάδα (55,3%), στις οποίες προστίθενται οι κλάδοι Α, Κ & Ξ (γεωργία κλπ, διαχείριση κλπ και άλλες δραστηριότητες).

Από τους οκτώ κλάδους των δύο ομάδων που τους αναλογεί το μεγαλύτερο μερίδιο των διαφόρων μεγεθών της απασχόλησης που εξετάσαμε, μόνο σε τρεις, διαχρονικά, οι εισροές από τους άλλους κλάδους υπερβαίνουν τις εκροές από αυτούς προς άλλους κλάδους, κλάδοι Ζ, Θ και Μ (εμπόριο, μεταφορές κλπ και εκπαίδευση), ενώ στον κλάδο Η (ξενοδοχεία - εστιατόρια) οι εκροές είναι σχεδόν ίσες με τις εισροές. Οι κλάδοι της τρίτης ομάδας είναι κλάδοι όπου διαχρονικά οι εισροές είναι μεγαλύτερες των εκροών, ενώ στη τέταρτη ομάδα συμβαίνει το ίδιο στους κλάδους Β και Γ (ορυχεία - λατομεία και αλιεία), διάγραμμα 1.

Διάγραμμα 1

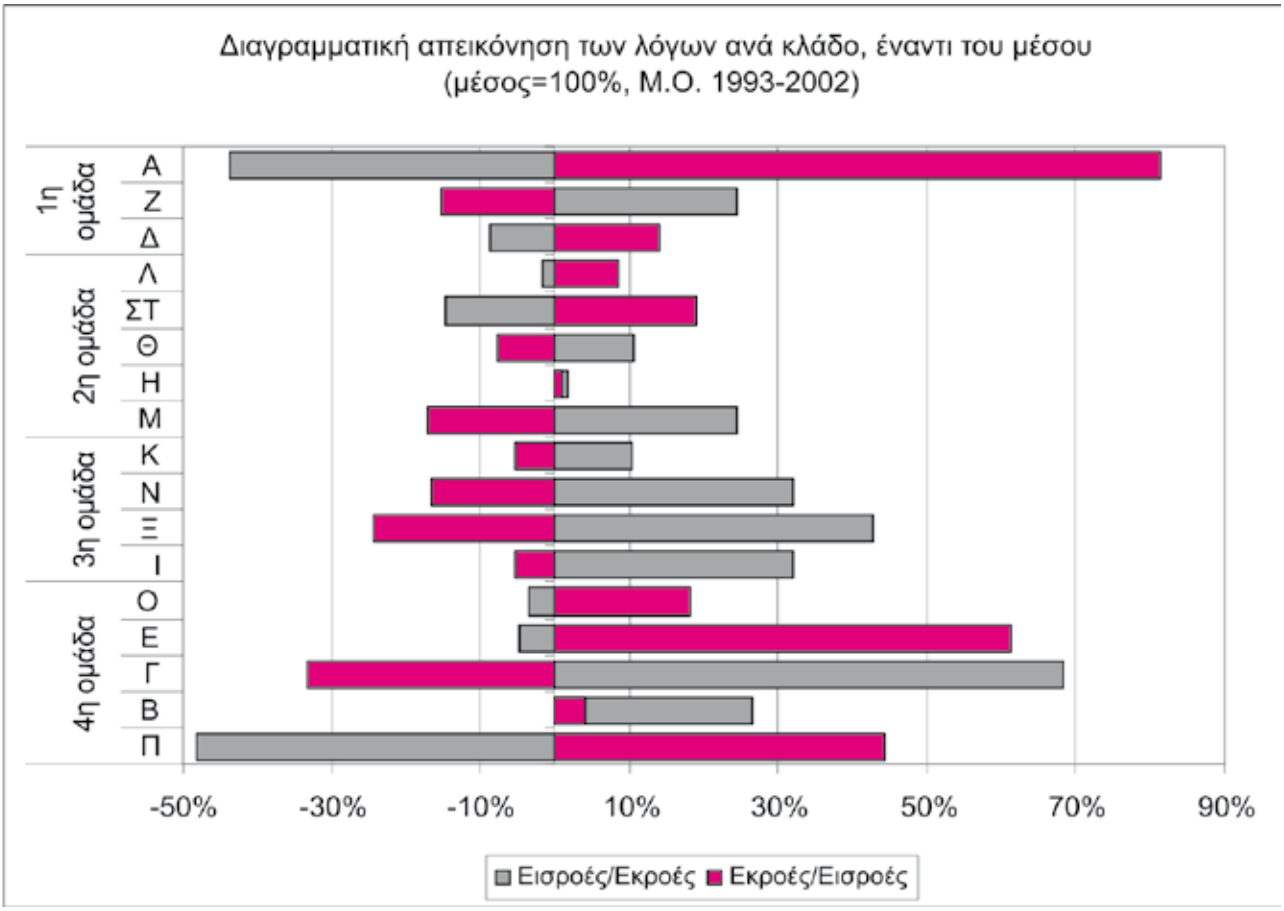

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993-1997 (ετήσιες), 1998-2002 (β΄τριμήνου)
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Κάθε χρόνο στην απασχόληση εισέρχεται ένα νέο δυναμικό το οποίο προέρχεται από τις κατηγορίες των ανέργων και των άεργων, δηλαδή από άτομα τα οποία προηγουμένως ήταν άνεργα ή μέχρι σήμερα ανήκαν στον μη ενεργό πληθυσμό. Πάνω από το 1/3 αυτών των θέσεων εργασίας απορροφούνται από τους κλάδους Δ και Ζ (βιομηχανία και εμπόριο) της πρώτης ομάδας, ενώ με τον κλάδο Η (ξενοδοχεία

εστιατόρια) που προστίθεται στην ομάδα αυτή, της αναλογεί το ήμισυ περίπου των νέων θέσεων εργασίας. Στην δεύτερη ομάδα, όπου εισέρχονται σε αυτήν οι κλάδοι Α και Κ (γεωργία κλπ και διαχείριση κλπ), αναλογεί το 37% των νέων θέσεων. Σημαντική είναι και η απορρόφηση των θέσεων εργασίας της τρίτης ομάδας με συμμετοχή μικρότερη του 1/5 του νέου δυναμικού, ενώ από την τέταρτη ομάδα ξεχωρίζει ο κλάδος των ιδιωτικών νοικοκυριών (Ο).

Από τα παραπάνω διαπιστώνουμε ότι η συμπεριφορά κάποιων κλάδων δεν είναι ομοιόμορφη (ίδια) ως προς τα μεγέθη που εξετάσαμε. Εάν θέλουμε να κατηγοριοποιήσουμε τους κλάδους αναλόγως της συμπεριφοράς των μεγεθών τους μπορούμε να τους διακρίνουμε σε δύο κατηγορίες: α) κλάδοι όπου τα μεγέθη δεν διαφοροποιούνται σημαντικά (όπου ανήκουν οι περισσότεροι κλάδοι) και β) κλάδοι όπου υπάρχει έντονη διαφοροποίηση, πίνακας 3.

Στην δεύτερη κατηγορία ανήκουν οι κλάδοι Α, Ζ, Η, Κ, Ξ και Ο, (γεωργία κλπ, εμπόριο, ξενοδοχεία-εστιατόρια, διαχείριση κλπ, άλλες δραστηριότητες κλπ και ιδιωτικά νοικοκυριά), καθώς διαπιστώνουμε ότι ενώ στην γεωργία κλπ αντιστοιχεί μεγάλο μερίδιο στην κατάσταση απασχόλησης, το αντίστοιχο μερίδιο στις εκροές - εισροές από και προς άλλους κλάδους καθώς και στις νέες θέσεις εργασίας είναι σαφώς μικρότερο, στους άλλους δε κλάδους συμβαίνει ακριβώς το αντίστροφο, (μικρότερο μερίδιο στην κατάσταση απασχόλησης έναντι των εισροών - εκροών και των νέων θέσεων εργασίας).

Το ποσοστό που απορροφά συνολικά η κάθε μία από τις εν λόγω κατηγορίες ανέρχεται στο ήμισυ του συνόλου των απασχολούμενων.

Πίνακας 3.

Η κατανομή των κλάδων ως προς την συμπεριφορά των μεγεθών τους

	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ / ΚΛΑΔΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	Μ. Ο. πίνακα 1	Μ. Ο. πίνακα 2
Έντονη διαφοροποίηση	Α	18,3%	18,9%	7,8%
	Ζ	16,6%	16,4%	18,0%
	Η	6,1%	5,9%	10,0%
	Κ	4,6%	4,5%	6,4%
	Ξ	3,3%	3,2%	5,1%
	Ο	1,1%	1,1%	2,3%
Καθόλου ή σχετικά μικρή διαφοροποίηση	Δ	14,6%	14,6%	15,9%
	Λ	7,2%	7,4%	6,2%
	ΣΤ	6,9%	6,9%	7,9%
	Θ	6,4%	6,4%	6,7%
	Μ	6,0%	6,0%	5,1%
	Ν	4,5%	4,5%	3,9%
	Ι	2,4%	2,4%	2,4%
	Ε	1,0%	1,0%	0,8%
	Γ	0,5%	0,5%	0,7%
	Β	0,3%	0,3%	0,6%
	Π	0,0%	0,0%	0,1%

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993-1997 (ετήσιες), 1998-2002 (β΄τριμήνου)
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Η συμμετοχή των ροών απασχόλησης στη διαμόρφωση της τελικής απασχόλησης

Το κατ΄ έτος μέγεθος της απασχόλησης κάθε κλάδου προκύπτει από το άθροισμα όσων εργάζονται σήμερα στον κλάδο και των θέσεων εργασίας που καταλαμβάνονται από την εισροή άεργων και ανέργων. Το μέγεθος όμως της απασχόλησης όσων εργάζονται σήμερα στον κλάδο, προκύπτει είτε από το άθροισμα του μεγέθους όσων εργαζόντουσαν τον προηγούμενο χρόνο στον κλάδο και του ισοζυγίου των “εισροών - εκροών” στον κλάδο, είτε από το άθροισμα του μεγέθους όσων συνεχίζουν να ερ-

γάζονται στον ίδιο κλάδο και των εισροών από τους άλλους κλάδους. Κατ΄ αρχήν θα εξετάσουμε τη διαμόρφωση του μεγέθους της απασχόλησης κάθε κλάδου ως αποτέλεσμα όσων παραμένουν στην ίδια εργασία στον κλάδο, των εισροών από τους άλλους κλάδους και της εισροής από άεργους και ανέργους, ενώ στην συνέχεια ως αποτέλεσμα του ισοζυγίου "εισροών-εκροών".

Στην διαμόρφωση του τελικού μεγέθους της απασχόλησης στους κλάδους κάθε παράγοντας έχει διαφορετική επίδραση στον κάθε κλάδο, με αποτέλεσμα να υπάρχει σαφώς μία διαφοροποίηση έναντι του μέσου της οικονομίας. Ωστόσο μπορούμε να ομαδοποιήσουμε τους κλάδους σε τέσσερις κατηγορίες, ως προς την αναλογία της συμμετοχής όσων εργάζονται σήμερα στον κλάδο, άθροισμα ποσοστού όσων συνεχίζουν να εργάζονται στον ίδιο κλάδο και των εισροών από άλλους κλάδους, (διάγραμμα 2).

Την πρώτη κατηγορία αποτελούν οι κλάδοι Ε, Λ και Ν (ηλεκτρισμός κλπ, δημόσια διοίκηση κλπ και υγείας κλπ), την δεύτερη κατηγορία οι κλάδοι Θ, ΣΤ, Μ και Ι (μεταφορές κλπ, κατασκευές, εκπαίδευση και ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί), την τρίτη κατηγορία οι κλάδοι Δ, Ζ, Κ, Ξ, και Η (βιομηχανία, εμπόριο, διαχείριση κλπ, άλλες δραστηριότητες και ξενοδοχεία - εστιατόρια), ενώ την τέταρτη κατηγορία οι κλάδοι Ο, Π, Γ, Β και Α (ιδιωτικά νοικοκυριά, ετερόδικοι οργανισμοί, ορυχεία - λατομεία, αλιεία και γεωργία κλπ).

Στην πρώτη κατηγορία οι κλάδοι έχουν μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής από το μέσο, όσον αφορά το μέγεθος που εργάζεται σήμερα στον κλάδο, ως αποτέλεσμα μεγαλύτερης συμμετοχής όσων συνεχίζουν να εργάζονται στην ίδια εργασία (ίδιο κλάδο). Στους εν λόγω κλάδους ο μέσος όρος των εισροών από άλλους κλάδους είναι σχεδόν ίσος με το μέσο, ενώ ο μέσος όρος των εισροών από άεργους και ανέργους είναι μικρότερος από το μέσο. Την εν λόγω ομάδα αποτελούν δύο κλάδοι της τρίτης ομάδας και ένας από την δεύτερη, απορροφά το 13% της συνολικής απασχόλησης, ενώ μπορεί και να χαρακτηρισθεί ως ομάδα όπου η απασχόληση συμπίπτει με έναμεγάλο μέρος της απασχόλησης στον δημόσιο τομέα.

Στην δεύτερη κατηγορία ανήκουν οι κλάδοι των οποίων τα μεγέθη είναι παραπλήσια με αυτά του μέσου της οικονομίας. Η εν λόγω ομάδα αποτελείται κυρίως από κλάδους της δεύτερης ομάδας και απορροφά πάνω από το 1/5 της συνολικής απασχόλησης.

Στην τρίτη κατηγορία ανήκουν οι κλάδοι των οποίων το ποσοστό συμμετοχής από το μέσο, όσον αφορά το μέγεθος που εργάζεται σήμερα στον κλάδο, είναι μικρότερο, ως αποτέλεσμα της μικρότερης συμμετοχής όσων συνεχίζουν να εργάζονται στην ίδια εργασία (ίδιο κλάδο). Στους εν λόγω κλάδους οι μέσοι όροι των εισροών από άλλους κλάδους και των εισροών από άεργους και ανέργους είναι μεγαλύτεροι από τους αντίστοιχους μέσους τηςχώρας.

Τέλος στην τέταρτη κατηγορία συμπεριλαμβάνονται κλάδοι οι οποίοι έχουν έντονες διαφοροποιήσεις και ιδιομορφίες. Στην διαμόρφωση της απασχόλησης στα Ιδιωτικά νοικοκυριά (Ο) σημαντικό ρόλο έχουν οι εισροές από άεργους και ανέργους, ενώ στον κλάδο Π (Ετερόδικοι οργανισμοί κλπ) πλέον των εισροών από άεργους και ανέργους έχουν και οι εισροές από τους άλλους κλάδους. Οι κλάδοι Γ και Β (Ορυχεία - λατομεία και Αλιεία) έχουν μικρότερο ποσοστό συμμετοχής ως προς το μέσο όσων συνεχίζουν να εργάζονται στην ίδια εργασία (κλάδο) και μεγαλύτερο των εισροών από άλλους κλάδους, με αποτέλεσμα να έχουν μεγαλύτερο ποσοστό από το μέσο όσων εργάζονται σήμερα στον κλάδο και

μικρότερο των εισροών από άεργους και ανέργους. Τέλος στον κλάδο της Γεωργίας κλπ (Α) το μέγεθος του εξαρτάται κατά πολύ από το μέγεθος όσων συνεχίζουν να εργάζονται στον εν λόγω κλάδο. Με εξαίρεση τον κλάδο Α, όλοι υπόλοιποι κλάδοι ανήκουν στην τέταρτη ομάδα.

Όσον αφορά τις μεταβολές στην απασχόληση των κλάδων, αυξάνονται όλοι σχεδόν οι κλάδοι των τριών πρώτων κατηγοριών με εξαίρεση τους Ε, Θ και Δ, αντίστοιχα σε κάθε μία κατηγορία, ενώ μειώνονται οι κλάδοι της τέταρτης κατηγορίας με εξαίρεση τον Ο.

Διάγραμμα 2

Ποσοστιαία συμμετοχή των παραγόντων της απασχόλησης στη διαμόρφωση του τελικού μεγέθους των κλάδων (Μ.Ο. 1993-2002)

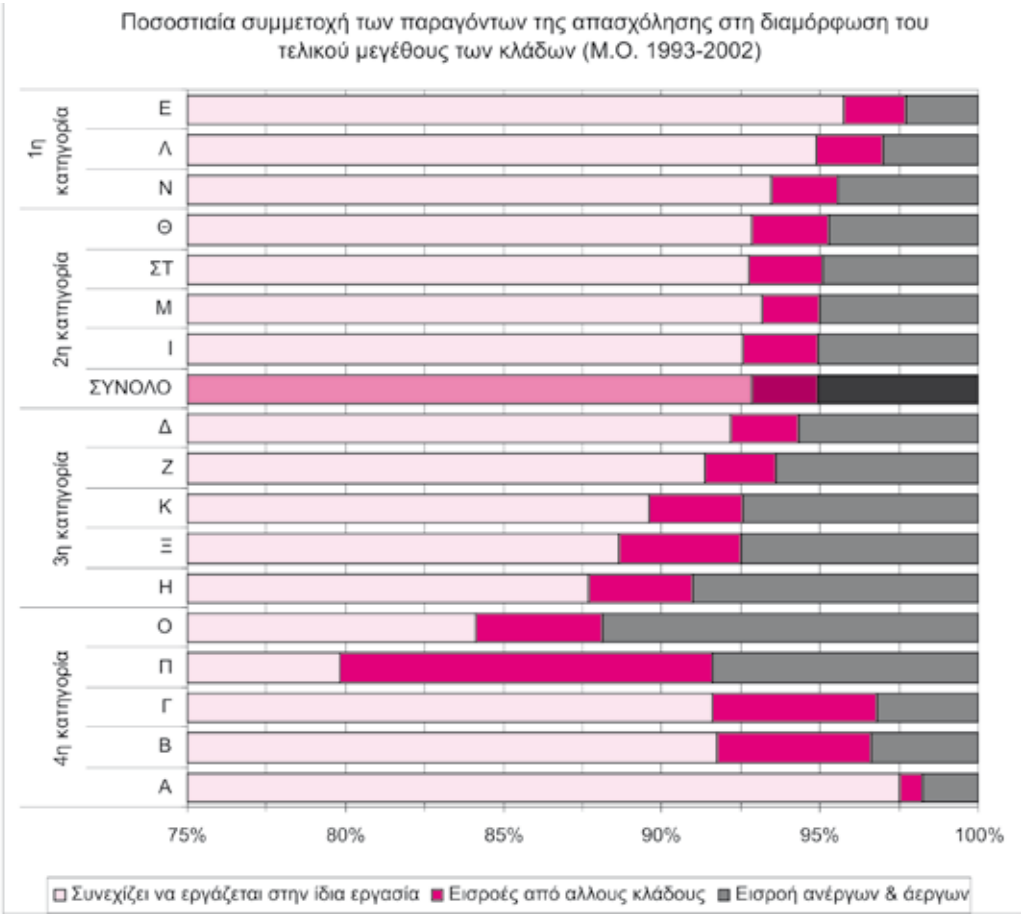

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993-1997 (ετήσιες), 1998-2002 (β΄τριμήνου)

Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Όσον αφορά την διαμόρφωση του μεγέθους της απασχόλησης των κλάδων ως αποτέλεσμα του ισοζυγίου "εισροών - εκροών" στον κλάδο, καθώς το ποσοστό των θέσεων εργασίας που καταλαμβάνονται από ανέργους και άεργους παραμένει ίδιο, επηρεάζεται από τη σχέση του λόγου εισροών/εκροών κάθε κλάδου.

Οι κλάδοι των οποίων το μέγεθος της απασχόλησης τον προηγούμενο χρόνο ήταν μεγαλύτερο από το μέγεθος όσων εργάζονται σήμερα στον κλάδο, έχουν αρνητικό πρόσημο καθώς το ισοζύγιο "εισροών - εκροών" είναι αρνητικό. Οι κλάδοι με αρνητικό ισοζύγιο είναι κλάδοι που διαχρονικά οι εκροές προς άλλους κλάδους είναι μεγαλύτερες των εισροών από άλλους κλάδους και αντίστροφα, κλάδοι με θετικό ισοζύγιο είναι κλάδοι που διαχρονικά οι εισροές από άλλους κλάδους είναι μεγαλύτερες των εκροών προς άλλους κλάδους, διάγραμμα 3.

Διάγραμμα 3

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993-1997 (ετήσιες), 1998-2002 (β΄τριμήνου)
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Όπως διαπιστώνουμε από το διάγραμμα 3 θετικό ισοζύγιο από την πρώτη κατηγορία έχει μόνο ένας κλάδος (Ν), σχεδόν όλοι οι κλάδοι από την δεύτερη και την τρίτη κατηγορία με εξαίρεση τους ΣΤ και Δ, ενώ από την τέταρτη κατηγορία μόνο οι κλάδοι Γ και Β. Τόσο οι κλάδοι με θετικό όσο και αυτοί με αρνητικό ισοζύγιο απορροφούν το ήμισυ της συνολικής απασχόλησης.

Από τα παραπάνω μπορούμε να υποθέσουμε ότι οι κλάδοι της 2ης και της 3ης κατηγορίας, των οποίων η συμβολή των εισροών από ανέργους και άεργους, στην διαμόρφωση της απασχόλησης είναι πλησίον του μέσου ή λίγο μεγαλύτερο από αυτόν έχουν κυρίως θετικό ισοζύγιο “εισροών - εκροών”.

Οι μεταβολές στην απασχόληση των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας και ο ρόλος των ροών στις μεταβολές (1993-2002)

Την περίοδο 1993 - 2002 η απασχόληση αυξάνεται σε 10 κλάδους, οι οποίοι απορροφούν τα 3/5 ήτοι το 60% περίπου του συνόλου των απασχολούμενων, ενώ μειώνεται στους υπόλοιπους 7, εκ των οποίων οι δύο απορροφούν το 1/3 του συνόλου των απασχολούμενων. Η αύξηση της απασχόλησης στους κλάδους όπου η απασχόληση αυξήθηκε ανέρχεται στα 450.000 άτομα, ενώ μειώθηκε η απασχόληση κατά 221.000 άτομα στους κλάδους που υπέστησαν μείωση, με αποτέλεσμα την αύξηση της απασχόλησης στο σύνολο της απασχόλησης κατά 229.000 άτομα

Η αύξηση της απασχόλησης πραγματοποιείται κυρίως στους κλάδους του τριτογενή τομέα - με εξαίρεση των Μεταφορών (Θ) και τους Ετερόδικους οργανισμούς (Π) - και στον κλάδο των Κατασκευών (ΣΤ) που ανήκει στον δευτερογενή τομέα, ενώ η μείωση πραγματοποιείται στους άλλους κλάδους των δύο άλλων τομέων της οικονομίας.

Από τους κλάδους όπου η απασχόληση αυξήθηκε τέσσερις κλάδοι απορροφούν περί τα 2/3 της εν λόγω αύξησης. Το 40% περίπου της αύξησης αναλογεί στους κλάδους της Διαχείρισης κλπ (Κ) και του Εμπορίου (Ζ), ένα 15% στα Ξενοδοχεία - Εστιατόρια (Η) και πάνω από 10% στην Εκπαίδευση (Μ). Από τους κλάδους όπου η απασχόληση μειώθηκε πάνω από τα 3/4 οφείλεται στην μείωση του κλάδου της Γεωργίας κλπ (Α), ενώ λιγότερο από το 1/5 στη Βιομηχανία (Δ), διάγραμμα 4.

Διάγραμμα 4

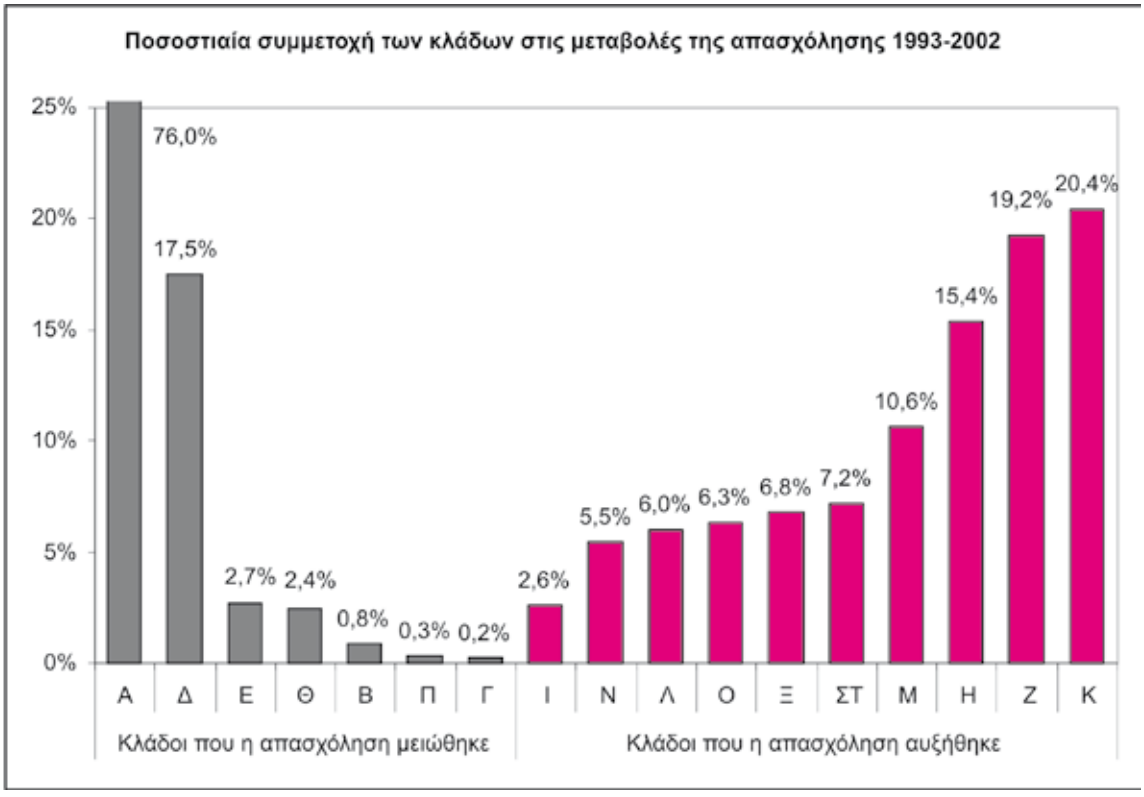

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993-1997 (ετήσιες), 1998-2002 (β΄τριμήνου)
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Οι ρυθμοί μεταβολής των ροών απασχόλησης των κλάδων διαφοροποιούνται κυρίως ως προς τα μεγέθη των εισροών από άλλους κλάδους, των εκροών προς άλλους κλάδους και των εισροών από ανέργους και άεργους, σε αντίθεση με τα άλλα μεγέθη όπου οι ρυθμοί μεταβολής είναι παραπλήσιοι, διάγραμμα 5.

Διάγραμμα 5

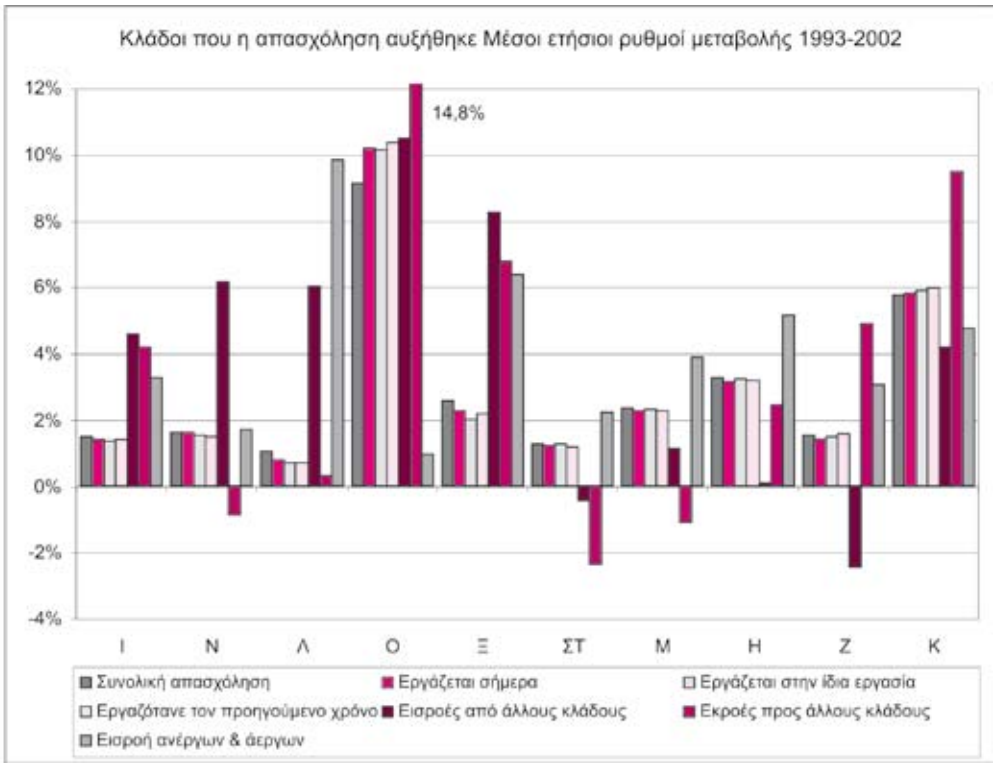

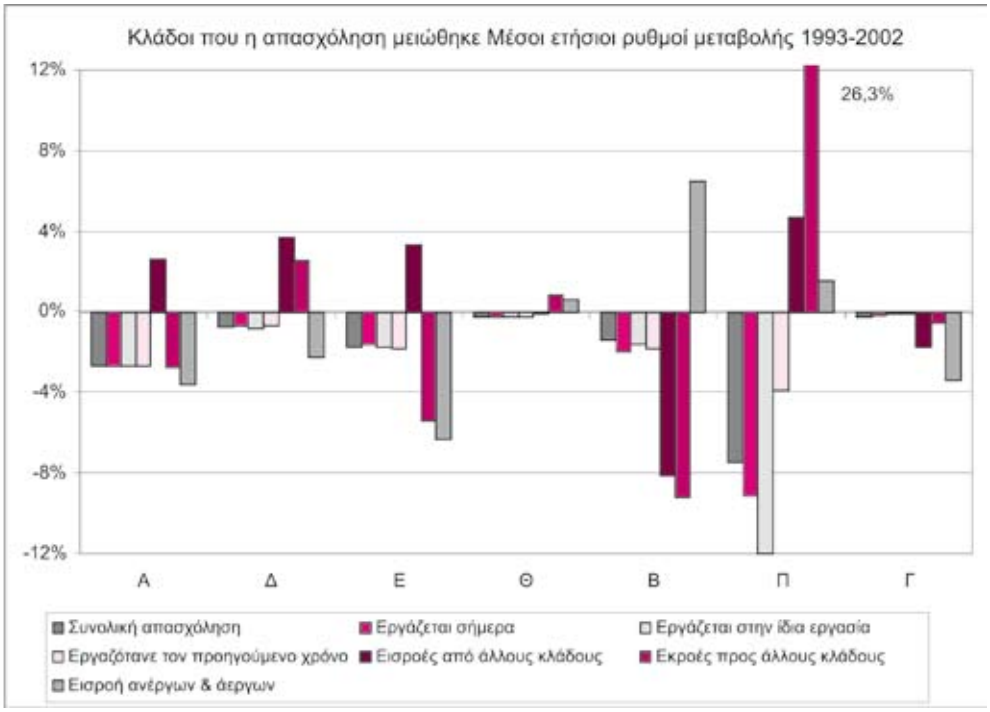

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ
1993-1997 (ετήσιες),
1998-2002 (β΄τριμήνου)

Επεξεργασία:
ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ,
(Γ. Κρητικίδης)

Εντούτοις, από το διάγραμμα 5 διαπιστώνουμε ότι σε έξη κλάδους όλοι οι ρυθμοί μεταβολής των ροών απασχόλησης είναι παραπλήσιοι ενώ στους υπόλοιπους έντεκα υπάρχει έντονη διαφοροποίηση. Παραπλήσιοι είναι οι ρυθμοί μεταβολής στους κλάδους Ο, Μ, Η και Κ, που η απασχόλησή τους αυξήθηκε, και στους κλάδους Α και Θ που αντίθετα η απασχόλησή τους μειώθηκε, (ιδιωτικά νοικοκυριά, εκπαίδευση, ξενοδοχεία - εστιατόρια, διαχείριση κλπ, γεωργία κλπ και μεταφορές).

Η συμμετοχή των ροών απασχόλησης στη μεταβολή των κλάδων

Το πως οι μεταβολές των ροών επηρέασαν την συνολική απασχόληση των κλάδων αποτυπώνεται στο διάγραμμα 6.

Διάγραμμα 6

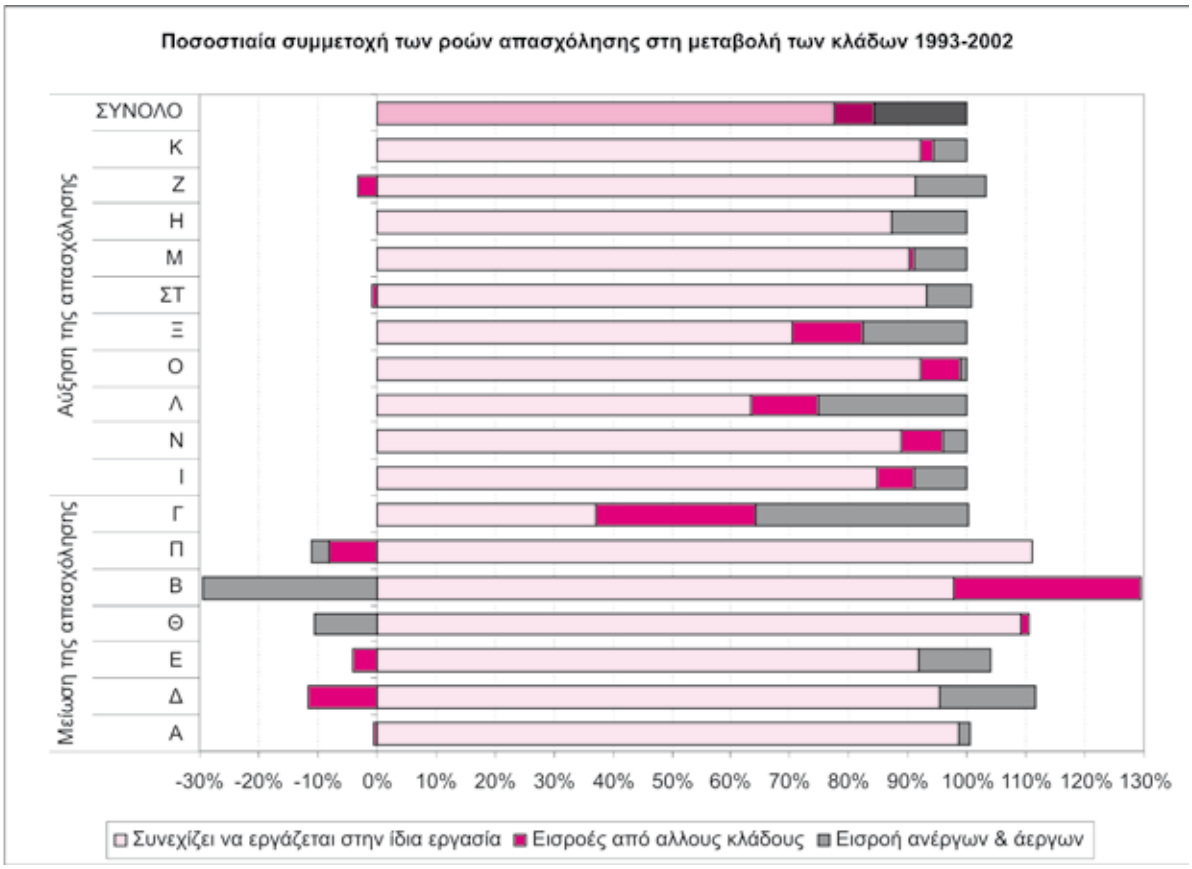

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993-1997 (ετήσιες), 1998-2002 (β΄τριμήνου)
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Ως προς τη συμμετοχή των ροών της απασχόλησης στις μεταβολές των κλάδων, η μεταβολή όσων συνεχίζουν να εργάζονται στον ίδιο κλάδο (ίδια εργασία), αποτελεί τον κυριότερο παράγοντα των μεταβολών, καθώς το "βάρος" αυτού του παράγοντα στη διαμόρφωση του τελικού μεγέθους της απασχόλησης των κλάδων είναι μεγάλο. Ωστόσο σε τρεις κλάδους η συμβολή της μεταβολής όσων συνεχίζουν να εργάζονται στον ίδιο κλάδο είναι μικρότερη από αυτή του μέσου της απασχόλησης (77,3%). Οι εν λόγω κλάδοι είναι οι Ξ και Λ (άλλες δραστηριότητες κλπ, δημόσια διοί-

κηση) όπου η απασχόληση αυξήθηκε και ο Γ όπου αντίθετα μειώθηκε η απασχόληση (ορυχεία - λατομεία).

Ως προς τις θέσεις εργασίας που καταλαμβάνονται από ανέργους και άεργους μόνο στους κλάδους Α, Γ, Δ και Ε (γεωργία κλπ, ορυχεία-λατομεία, βιομηχανία και ηλεκτρισμού κλπ), όπου μειώνεται και η συνολική απασχόληση αυτών, έχουμε μείωση την εξεταζόμενη χρονική περίοδο, οριακή είναι η αύξηση στον κλάδο Ο (ιδιωτικά νοικοκυριά), ενώ στους Β, Ξ και Λ (αλιεία, άλλες δραστηριότητες κλπ, δημόσια διοίκηση) η συμμετοχή είναι μεγαλύτερη από του μέσου της απασχόλησης (15,8%).

Όσον αφορά τους κλάδους όπου η απασχόληση αυξήθηκε, αρνητική είναι η συμβολή των εισροών από άλλους κλάδους, στους κλάδους Ζ και ΣΤ (εμπόριο, κατασκευές) καθώς την εξεταζόμενη περίοδο μειώνεται το εν λόγω μέγεθος στους δύο αυτούς κλάδους. Στους κλάδους Ξ και Λ (άλλες δραστηριότητες κλπ, δημόσια διοίκηση) η συμμετοχή είναι μεγαλύτερη από του μέσου της απασχόλησης (6,9%), στους κλάδους Ν, Ο και Ι (υγεία κλπ, ιδιωτικά νοικοκυριά και ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί) σχεδόν ίσο με το μέσο, ενώ στον Η (ξενοδοχεία - εστιατόρια) η συμμετοχή είναι μηδενική.

Όσον αφορά τους κλάδους όπου η απασχόληση μειώθηκε μόνο στα Ορυχεία -λατομεία (Γ) η μείωση συντελείται σε όλους τους παράγοντες, ενώ στον κλάδο (Π) (ετερόδικοι οργανισμοί) μειώνονται μόνο όσοι συνεχίζουν να έχουν την ίδια εργασία. Επίσης στους κλάδους Π και Θ (ετερόδικοι οργανισμοί και μεταφορές), η μεταβολή όσων συνεχίζουν να εργάζονται στον ίδιο κλάδο υπερβαίνει την συνολική μεταβολή της απασχόλησης των εν λόγω κλάδων, ενώ στον κλάδο της Γεωργίας (Α) πλησιάζει την αντίστοιχη συνολική.

Επιπρόσθετα για τους κλάδους όπου η απασχόληση μειώθηκε, θετική μεταβολή έχουν οι εισροές από άλλους κλάδους στους Α, Δ και Ε, (γεωργία κλπ, βιομηχανία και ηλεκτρισμού κλπ), ενώ στους κλάδους Θ και Β (μεταφορές και αλιεία) οι εισροές από ανέργους και άεργους.

Για τους κλάδους όπου η απασχόληση μειώθηκε, η θετική μεταβολή των εισροών σημαίνει ότι η μεταβολή της απασχόλησης όσων συνεχίζουν να εργάζονται στον ίδιο κλάδο είναι μεγαλύτερη από την μεταβολή όσων εργάζονται σήμερα στον κλάδο, ενώ για τους κλάδους όπου η απασχόληση αυξήθηκε σημαίνει το αντίστροφο.

Ως προς τις εκροές προς τους άλλους κλάδους μειώνονται την εξεταζόμενη περίοδο διάγραμμα 7, στους κλάδους Μ, ΣΤ και Ν όπου η απασχόληση αυξήθηκε (εκπαίδευση, κατασκευές και υγείας κλπ), και στους κλάδους Α, Ε, Β και Γ όπου η απασχόληση μειώθηκε (γεωργία κλπ, ηλεκτρισμός κλπ, αλιεία και ορυχεία - λατομεία).

Η διαγραμματική απεικόνιση της συμβολής της μεταβολής των εκροών γίνεται ως προς την μεταβολή του μεγέθους όσων συνεχίζουν να εργάζονται στον ίδιο κλάδο, καθώς η μείωση των εκροών προς τους άλλους κλάδους σημαίνει για τους κλάδους όπου η απασχόληση αυξήθηκε, μικρότερη αύξηση της απασχόλησης του κλάδου τον προηγούμενο χρόνο έναντι όσων συνεχίζουν να εργάζονται σε αυτόν, ενώ για τους κλάδους όπου η απασχόληση μειώθηκε ακόμη μεγαλύτερη μείωση της απασχόλησης του κλάδου τον προηγούμενο χρόνο έναντι όσων συνεχίζουν να εργάζονται σε αυτόν.

Διάγραμμα 7

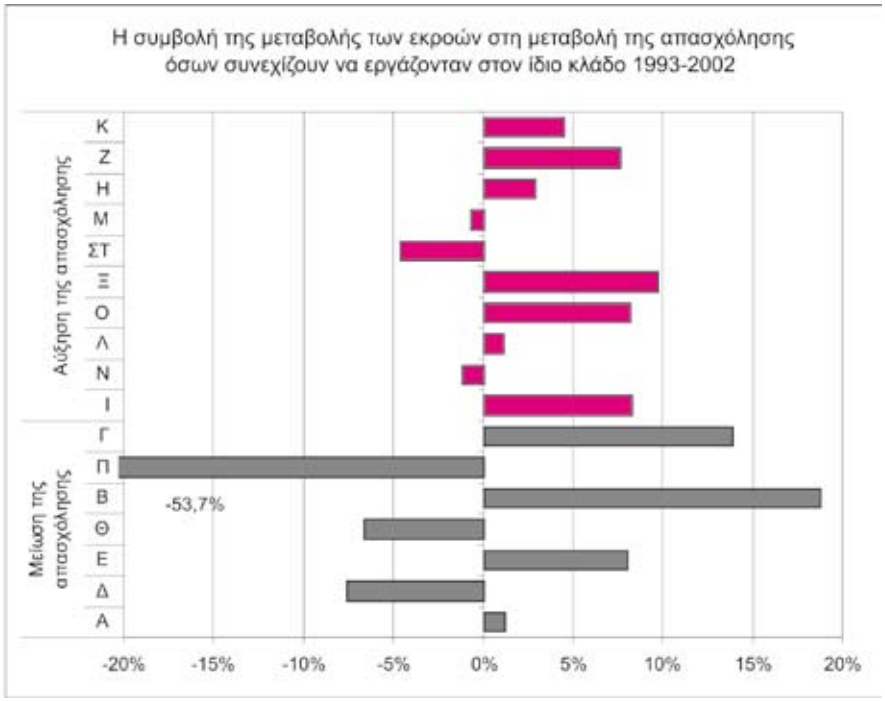

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993-1997 (ετήσιες), 1998-2002 (β΄τριμήνου)
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Διάγραμμα 8

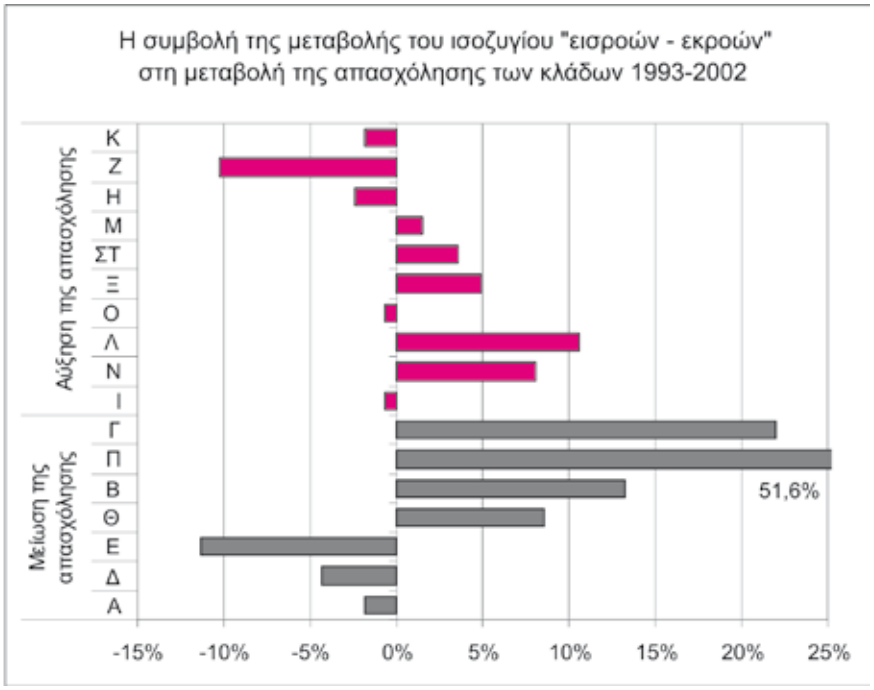

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993-1997 (ετήσιες), 1998-2002 (β΄τριμήνου)
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Η συμβολή του ισοζυγίου “εισροών - εκροών” στην διαμόρφωση της μεταβολής των κλάδων την εξεταζόμενη χρονική περίοδο, απεικονίζεται στο διάγραμμα 8.

Το αρνητικό μέγεθος της συμβολής του ισοζυγίου “εισροών - εκροών” σημαίνει στους κλάδους όπου η απασχόληση αυξήθηκε, ότι η μεταβολή της απασχόλησης κατά το προηγούμενο χρόνο στον κλάδο έχει αυξηθεί περισσότερο από ότι η μεταβολή όσων σήμερα απασχολούνται στον κλάδο, ενώ στους κλάδους όπου υπέστησαν μείωση ότι η μεταβολή της απασχόλησης κατά το προηγούμενο χρόνο στον κλάδο μειώθηκε περισσότερο από την μεταβολή όσων σήμερα απασχολούνται στον κλάδο.

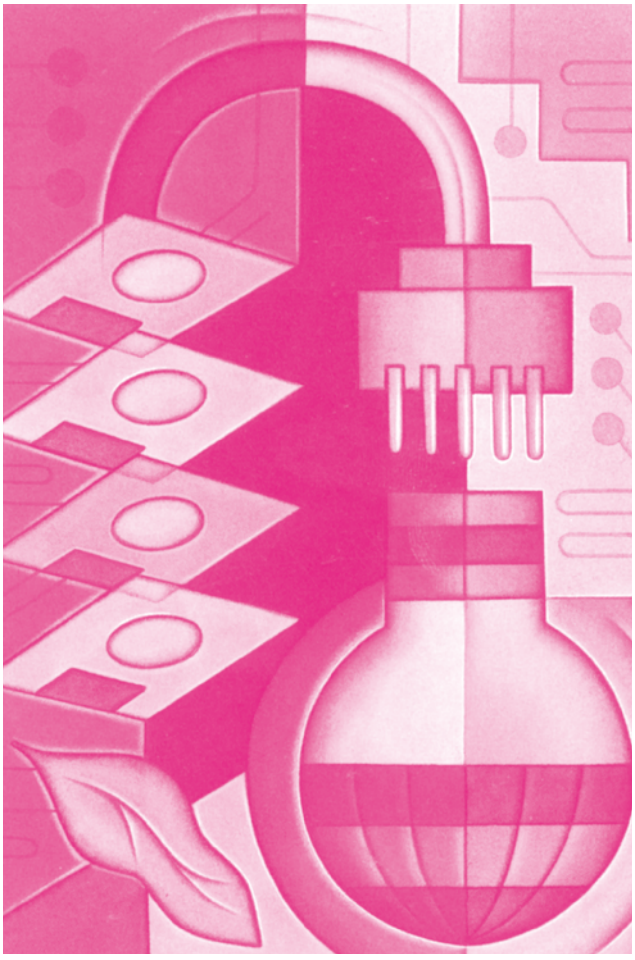

Συμπεράσματα

Από τα παραπάνω διαπιστώνουμε ότι:

- Η συμμετοχή κάθε κλάδου στην απασχόληση του συνόλου της οικονομίας, μπορεί να αποτελέσει κριτήριο μόνο όσον αφορά το μέγεθος (τον όγκο), που απορροφά κάθε κλάδος των ροών προς την απασχόληση αυτών.
- Το μέγεθος της συνολικής απασχόλησης κάθε κλάδου εξαρτάται σε διαφορετικό βαθμό από τις ροές προς την απασχόληση.
- Ω κυριότεροι παράγοντες στην μεταβολή των κλάδων αποτελούν η απασχόληση όσων συνεχίζουν να εργάζονται στον ίδιο κλάδο και οι θέσεις εργασίας που καταλαμβάνονται από ανέργους και άεργους.
- Στους κλάδους όπου η απασχόληση αυξήθηκε, τα μεγέθη των ροών απασχόλησης ακολουθούν, στους περισσότερους κλάδους, την ίδια εξέλιξη (συμπεριφορά), ενώ στους κλάδους όπου η απασχόληση μειώθηκε, υπάρχει μια έντονη διαφοροποίηση[3].
- Στους κλάδους όπου η απασχόληση μειώθηκε, η μεταβολή των εισροών από ανέργους και άεργους είναι κυρίως αρνητική, σε αντίθεση με την θετική κυρίως μεταβολή των εισροών απασχολούμενων από άλλους κλάδους.
- Παρά την αύξηση της απασχόλησης και την μεγάλη συμβολή τους στην συνολική αύξηση της απασχόλησης ορισμένων κλάδων, το μέγεθος των εκροών προς τους άλλους κλάδους υπερβαίνει το αντίστοιχο μέγεθος των εισροών με αποτέλεσμα η συμβολή του ισοζυγίου “εισροών - εκροών” στην μεταβολή της απασχόλησης των εν λόγω κλάδων, να είναι αρνητική.

[3] Η διαφοροποίηση παρατηρείται κυρίως στις εισροές από άλλους κλάδους, τις εκροές, των θέσεων εργασίας που καταλαμβάνονται από ανέργους και άεργους και του ισοζυγίου “εισροών - εκροών”.

ΕΞΕΤΑΣΗ ΑΝΑ ΦΥΛΟ ΤΩΝ ΡΟΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ, 2002

Στην κατά φύλο εξέταση η διαφοροποίηση των ροών απασχόλησης, ως προς τα μεγέθη της συνολικής απασχόλησης στον κλάδο, όσων απασχολούνται σήμερα στον κλάδο, όσων συνεχίζουν να έχουν την ίδια εργασία καθώς και όσων εργάζονταν στον κλάδο τον προηγούμενο χρόνο διαμορφώνεται ως εξής:

- όσον αφορά τους άνδρες υψηλότερα ποσοστά απορροφούν οι κλάδοι της Μεταποιητικής Βιομηχανίας, των Κατασκευών, των Μεταφορών και της Δημόσιας Διοίκησης κλπ, (κλάδοι Δ, ΣΤ, Θ & Λ).
- στις γυναίκες υψηλότερα ποσοστά απορροφούν οι κλάδοι της Γεωργίας κλπ, του Εμπορίου, της Εκπαίδευσης, των Ξενοδοχείων - Εστιατορίων, της Υγείας κλπ και της Διαχείρισης κλπ, (κλάδοι Α, Ζ, Μ, Η, Ν & Κ).

Όσον αφορά τις Εκροές προς τους άλλους κλάδους και τις Εισροές από άλλους κλάδους, δεν υπάρχει έντονη διαφοροποίηση μεταξύ των φύλων, από τα παραπάνω με εξαίρεση ότι, οι άνδρες έχουν μεγαλύτερη αναλογία έναντι των γυναικών στον κλάδο της Γεωργίας κλπ, ενώ στις γυναίκες η μεγαλύτερη αναλογία εντοπίζεται στον κλάδο των Ιδιωτικών νοικοκυριών. Μεγάλο είναι επίσης το ποσοστό που απορροφά ο κλάδος των Άλλων δραστηριοτήτων κλπ, στις εισροές για τους άνδρες και στις εκροές για τις γυναίκες.

Ως προς τις θέσεις εργασίας που καταλαμβάνονται από ανέργους και άεργους, μεγάλη είναι η συμμετοχή και στα δύο φύλα στους κλάδους της Μεταποιητικής Βιομηχανίας, του Εμπορίου και των Ξενοδοχείων - Εστιατορίων. Επιπρόσθετα για τους άνδρες μεγάλη είναι η συμμετοχή των κλάδωντων Κατασκευών και των Μεταφορών, ενώ για τις γυναίκες στους κλάδους της Εκπαίδευσης, της Διαχείρισης κλπ και των Άλλων δραστηριοτήτων κλπ.

Ως προς την συμμετοχή των ροών στην διαμόρφωση της συνολικής απασχόλησης, στους άνδρες η συμμετοχή όσων εργάζονται σήμερα στον κλάδο είναι μεγαλύτερη έναντι των γυναικών, η συμμετοχή των εισροών από άλλους κλάδους είναι ίση με αποτέλεσμα, η συμμετοχή όσων συνεχίζουν να εργάζονται στην ίδια εργασία να είναι μεγαλύτερη στους άνδρες, ενώ οι γυναίκες έχουν μεγαλύτερη συμμετοχή στις θέσεις που καταλαμβάνονται από ανέργους και άεργους.

Η απασχόληση των ανδρών εντοπίζεται κυρίως στους κλάδους της Αλιείας, των Ορυχείων - Λατομείων, του Ηλεκτρισμού κλπ και των Μεταφορών, ενώ μεγάλη είναι και η συμμετοχή τους στις Μεταποιητικές Βιομηχανίες και στη Δημόσια Διοίκηση κλπ.

Η απασχόληση των γυναικών εντοπίζεται κυρίως στον κλάδο των Ιδιωτικών νοικοκυριών, ενώ συμμετέχουν με μεγάλο ποσοστό στους κλάδους της Εκπαίδευσης και της Υγείας κλπ.

Πίνακας 1.

Απασχολούμενοι ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, (Σύνολο απασχολουμένων)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
ΣΥΝΟΛΟ	**3.720.179**	**3.789.609**	**3.823.809**	**3.871.923**	**3.854.055**	**3.967.167**	**3.939.791**	**3.946.274**	**3.917.499**	**3.948.902**
Γεωργία, Κτηνοτροφία, Θήρα, Δασοκομία	778.428	774.741	766.998	771.516	750.565	693.506	657.434	659.501	615.746	610.255
Αλιεία	15.426	14.959	14.936	14.585	14.419	10.698	11.711	11.168	11.260	13.564
Ορυχεία και Λατομεία	19.344	15.601	15.596	17.219	17.273	18.319	18.643	16.458	17.760	18.899
Μεταποιητικές Βιομηχανίες	579.499	577.791	577.688	576.106	558.658	577.874	568.750	556.963	557.375	540.765
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου & νερού	39.605	40.638	41.530	40.744	40.744	35.339	40.888	38.112	34.341	33.725
Κατασκευές	261.438	261.166	252.288	251.809	249.003	282.315	273.317	276.604	284.752	293.871
Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο επισκευή οχημάτων & οικιακών συσκευών	588.106	602.203	624.983	628.751	642.570	667.749	673.759	677.894	673.210	674.618
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	203.362	211.960	223.676	229.296	229.886	249.217	252.812	252.652	254.984	272.717
Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες	248.949	252.259	247.966	253.986	246.682	244.763	248.227	251.354	250.002	243.533
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	81.206	89.588	91.814	92.219	96.798	96.327	93.670	107.697	107.992	92.871
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας εκμισθώσεις & επιχειρηματικές δραστηριότητες	139.606	141.379	149.148	156.259	160.190	194.249	199.019	195.538	212.955	231.393
Δημόσια Διοίκηση & άμυνα υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	267.122	284.189	272.300	274.819	279.280	278.550	277.486	293.126	290.289	294.037
Εκπαίδευση	200.699	213.846	219.964	224.257	229.981	240.940	244.167	242.144	251.098	248.434
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	154.968	161.244	163.067	170.543	170.036	185.162	186.307	183.718	177.774	179.559
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	117.226	115.429	126.054	129.968	125.509	135.529	141.133	128.392	126.848	147.603
Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό	23.805	31.155	34.136	39.322	41.680	54.629	51.453	54.681	51.114	52.367
Εκπρόσωποι οργανισμοί και όργανα	1.390	1.462	1.666	524	781	2.002	1.013	272	0	691

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993-1997 (ετήσιες), 1998-2002 (β΄τριμήνου)
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 2.

Απασχολούμενοι που εργαζόντουσαν το προηγούμενο χρόνο και εργάζονται σήμερα, ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
ΣΥΝΟΛΟ	**3.554.676**	**3.614.369**	**3.634.663**	**3.707.746**	**3.680.243**	**3.753.877**	**3.721.155**	**3.707.938**	**3.699.602**	**3.747.303**
Γεωργία, Κτηνοτροφία, Θήρα, Δασοκομία	765.793	762.311	754.766	759.063	738.409	678.050	640.667	647.730	605.469	601.169
Αλιεία	14.710	14.614	14.575	14.526	14.248	10.698	11.076	10.614	10.888	12.302
Ορυχεία και Λατομεία	18.750	15.033	14.794	16.598	16.657	17.832	17.736	16.458	17.245	18.465
Μεταποιητικές Βιομηχανίες	545.329	543.957	543.067	544.894	531.286	540.568	538.090	524.441	524.303	512.929
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου & νερού	38.018	39.613	40.128	39.856	40.253	34.907	40.175	37.329	33.707	32.843
Κατασκευές	250.158	249.302	240.565	241.129	236.331	265.433	258.959	258.387	273.424	280.098
Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο επισκευή οχημάτων & οικιακών συσκευών	554.872	563.773	582.713	593.282	604.250	623.852	627.068	629.643	630.923	630.989
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	187.911	194.513	203.875	212.672	209.493	227.087	224.161	227.132	229.025	248.376
Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες	238.330	239.160	235.757	243.424	235.616	235.069	237.086	237.511	235.462	232.351
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	78.102	86.130	86.843	88.641	93.124	91.785	89.152	98.161	100.748	88.721
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας εκμισθώσεις & επιχειρηματικές δραστηριότητες	129.657	132.311	138.889	146.844	149.527	179.960	182.882	176.718	192.505	216.263
Δημόσια Διοίκηση & άμυνα υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	262.055	278.288	265.280	269.076	274.364	271.705	268.089	277.410	277.062	282.210
Εκπαίδευση	190.439	202.646	209.141	215.109	220.097	230.671	231.636	227.934	237.515	233.942
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	149.048	155.800	157.041	164.387	162.163	174.107	179.185	173.042	167.104	172.648
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	110.008	109.484	116.214	122.836	117.115	123.286	128.719	117.498	115.489	134.985
Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό	20.249	25.971	29.574	34.962	36.529	47.134	45.462	47.658	48.733	48.486
Εξωτερικοί οργανισμοί και όργανα	1.246	1.462	1.441	449	781	1.731	1.013	272	0	526

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993-1997 (ετήσιες), 1998-2002 (β΄τριμήνου)
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 3.

Απασχολούμενοι που εργαζόντουσαν στον κλάδο τον προηγούμενο χρόνο, ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, (1 χρόνο πριν)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
ΣΥΝΟΛΟ	**3.554.676**	**3.614.369**	**3.634.663**	**3.707.746**	**3.680.243**	**3.753.877**	**3.721.155**	**3.707.938**	**3.699.602**	**3.747.303**
Γεωργία, Κτηνοτροφία, Θήρα, Δασοκομία	770.880	765.131	759.784	762.143	741.510	681.460	644.406	653.210	610.645	603.196
Αλιεία	14.198	14.678	14.255	14.666	14.047	10.713	11.328	11.391	10.594	12.037
Ορυχεία και Λατομεία	18.428	15.008	14.688	15.952	16.469	17.395	17.528	15.855	17.071	18.239
Μεταποιητικές Βιομηχανίες	544.713	545.563	544.740	549.312	536.148	541.086	538.873	523.944	524.510	510.624
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου & νερού	38.457	39.817	40.195	40.081	40.281	34.951	39.314	38.389	33.814	32.616
Κατασκευές	250.968	251.265	242.453	241.220	236.644	267.612	261.049	259.922	275.137	279.752
Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο επισκευή οχημάτων & οικιακών συσκευών	551.858	561.052	578.845	589.013	600.087	619.509	623.640	626.773	630.426	636.814
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	187.812	192.876	202.384	212.404	208.813	227.143	225.514	226.025	231.435	249.972
Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες	237.185	239.342	233.951	243.167	235.415	236.065	236.488	236.984	233.714	231.668
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	78.426	85.633	86.836	89.489	93.055	90.387	87.270	96.342	99.714	89.122
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας εκμισθώσεις & επιχειρηματικές δραστηριότητες	127.835	132.219	138.028	146.333	149.308	178.543	183.113	178.820	193.689	216.106
Δημόσια Διοίκηση & άμυνα υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	264.064	280.019	265.436	268.468	275.244	272.155	270.395	273.609	276.143	281.361
Εκπαίδευση	189.717	200.500	208.264	215.482	219.345	230.374	231.147	227.931	236.055	232.505
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	150.001	154.108	157.106	163.458	160.989	172.983	180.022	172.494	165.616	171.615
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	109.160	109.363	115.822	121.356	115.873	123.201	124.784	117.440	111.712	132.640
Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό	19.779	26.260	30.364	34.752	36.159	48.671	44.943	48.635	49.147	48.200
Ετερόδικοι οργανισμοί και όργανα	1.195	1.536	1.513	449	856	1.629	1.342	174	177	836

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993-1997 (ετήσιες), 1998-2002 (β΄τριμήνου)
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 4.

Απασχολούμενοι που συνεχίζουν να εργάζονται στον ίδιο κλάδο (εργαζόντουσαν στον κλάδο τον προηγούμενο χρόνο), ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
ΣΥΝΟΛΟ	**3.480.226**	**3.538.506**	**3.556.137**	**3.642.701**	**3.614.094**	**3.681.846**	**3.627.889**	**3.610.285**	**3.590.365**	**3.657.142**
Γεωργία, Κτηνοτροφία, Θήρα, Δασοκομία	761.770	757.607	749.851	754.047	733.095	673.965	635.472	642.951	600.073	596.108
Αλιεία	13.608	14.052	13.941	14.105	13.780	10.243	10.664	10.081	9.671	11.789
Ορυχεία και Λατομεία	17.942	14.118	14.051	15.550	16.083	17.153	16.510	15.361	15.956	17.777
Μεταποιητικές Βιομηχανίες	533.745	532.636	531.642	537.593	523.391	529.544	524.894	510.002	506.658	496.855
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου & νερού	37.345	38.388	39.515	39.041	39.525	34.536	38.595	37.131	33.215	31.940
Κατασκευές	243.653	243.265	233.662	235.674	230.884	259.260	252.597	251.671	266.511	273.835
Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο επισκευή οχημάτων & οικιακών συσκευών	540.724	550.342	567.057	580.780	591.293	610.251	609.512	612.678	612.106	619.662
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	180.697	186.863	194.677	205.296	203.082	219.272	217.297	217.097	221.262	241.104
Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες	231.876	233.655	229.070	238.456	230.191	231.118	231.193	230.371	227.808	225.967
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	76.622	84.120	85.440	87.913	91.694	89.197	85.941	93.887	96.818	86.499
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας εκμισθώσεις & επιχειρηματικές δραστηριότητες	124.797	128.340	134.485	143.889	146.420	173.672	175.851	170.733	185.043	209.222
Δημόσια Διοίκηση & άμυνα υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	257.656	273.937	260.320	264.241	270.234	267.279	262.230	267.603	268.249	274.752
Εκπαίδευση	186.541	197.304	205.729	212.171	216.847	227.655	226.142	223.825	231.418	229.623
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	146.621	152.032	154.360	161.613	159.132	171.779	174.944	168.920	160.900	168.485
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	106.587	105.435	112.508	118.431	113.024	119.655	121.962	112.085	107.577	127.990
Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό	18.905	24.950	28.535	33.527	34.638	45.638	43.175	45.715	47.100	45.173
Εξωδικοί οργανισμοί και όργανα	1.137	1.462	1.294	374	781	1.629	910	174	0	361

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993-1997 (ετήσιες), 1998-2002 (β΄τριμήνου)
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 5.

Απασχολούμενοι που μετακινήθηκαν (Εκροές) προς άλλους κλάδους, ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
ΣΥΝΟΛΟ	**74.456**	**75.869**	**78.524**	**65.049**	**66.139**	**72.030**	**93.269**	**97.657**	**109.229**	**90.161**
Γεωργία, Κτηνοτροφία, Θήρα, Δασοκομία	9.110	7.525	9.933	8.096	8.416	7.494	8.934	10.259	10.573	7.088
Αλιεία	590	626	315	561	267	470	665	1.310	924	248
Ορυχεία και Λατομεία	486	891	638	402	385	241	1.018	494	1.115	463
Μεταποιητικές Βιομηχανίες	10.968	12.926	13.097	11.719	12.756	11.542	13.979	13.941	17.851	13.770
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου & νερού	1.112	1.429	680	1.039	756	414	719	1.258	599	676
Κατασκευές	7.316	8.001	8.790	5.547	5.759	8.352	8.452	8.254	8.624	5.917
Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο επισκευή οχημάτων & οικιακών συσκευών	11.135	10.709	11.788	8.232	8.794	9.258	14.127	14.096	18.321	17.152
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	7.116	6.014	7.706	7.108	5.730	7.871	8.216	8.929	10.172	8.868
Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες	5.309	5.685	4.880	4.710	5.224	4.948	5.296	6.611	5.908	5.701
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	1.805	1.514	1.396	1.579	1.362	1.190	1.329	2.456	2.894	2.623
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας εκμισθώσεις & επιχειρηματικές δραστηριότητες	3.039	3.881	3.542	2.444	2.887	4.872	7.260	8.085	8.646	6.884
Δημόσια Διοίκηση & άμυνα υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	6.408	6.082	5.116	4.227	5.010	4.876	8.165	6.007	7.894	6.609
Εκπαίδευση	3.176	3.197	2.534	3.312	2.495	2.720	5.005	4.106	4.636	2.882
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	3.381	2.077	2.746	1.846	1.855	1.203	5.079	3.574	4.716	3.129
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	2.573	3.927	3.315	2.926	2.848	3.547	2.824	5.356	4.134	4.649
Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό	874	1.311	1.828	1.226	1.520	3.032	1.769	2.921	2.045	3.027
Εξωδόκοι οργανισμοί και όργανα	58	74	220	75	75	0	432	0	177	475

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993-1997 (ετήσιες), 1998-2002 (β΄τριμήνου)
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 6.

Απασχολούμενοι που εισήλθαν (Εισροές) από άλλους κλάδους, ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
ΣΥΝΟΛΟ	**74.456**	**75.869**	**78.524**	**65.049**	**66.139**	**72.030**	**93.269**	**97.657**	**109.229**	**90.161**
Γεωργία, Κτηνοτροφία, Θήρα, Δασοκομία	4.023	4.704	4.914	5.014	5.313	4.085	5.193	4.779	5.396	5.060
Αλιεία	1.103	562	634	420	467	455	411	532	1.216	514
Ορυχεία και Λατομεία	808	915	742	1.048	576	678	1.226	1.096	1.289	687
Μεταποιητικές Βιομηχανίες	11.586	11.320	11.425	7.304	7.894	11.024	13.195	14.441	17.645	16.074
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου & νερού	673	1.226	613	814	728	371	1.580	198	492	903
Κατασκευές	6.504	6.038	6.903	5.455	5.446	6.174	6.361	6.714	6.913	6.263
Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο επισκευή οχημάτων & οικιακών συσκευών	14.148	13.431	15.656	12.501	12.957	13.600	17.555	16.966	18.816	11.329
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	7.213	7.651	9.197	7.375	6.411	7.815	6.865	10.035	7.761	7.272
Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες	6.456	5.504	6.688	4.968	5.423	3.952	5.894	7.143	7.655	6.384
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	1.481	2.011	1.404	728	1.430	2.589	3.212	4.274	3.928	2.220
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας εκμισθώσεις & επιχειρηματικές δραστηριότητες	4.860	3.971	4.402	2.955	3.104	6.289	7.034	5.986	7.462	7.042
Δημόσια Διοίκηση & άμυνα υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	4.400	4.352	4.961	4.837	4.130	4.426	5.859	9.806	8.813	7.459
Εκπαίδευση	3.899	5.343	3.411	2.938	3.249	3.016	5.495	4.109	6.097	4.319
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	2.426	3.768	2.681	2.774	3.030	2.329	4.241	4.122	6.202	4.163
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	3.422	4.051	3.706	4.406	4.089	3.630	6.757	5.415	7.913	6.994
Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό	1.345	1.022	1.039	1.437	1.892	1.495	2.288	1.943	1.631	3.313
Ετερόδικοι οργανισμοί και όργανα	109	0	148	75	0	102	103	98	0	165

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 1993-1997 (ετήσιες), 1998-2002 (β΄τριμήνου)
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 7.

Θέσεις εργασίας που καταλαμβάνονται από ανέργους και άεργους, ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
ΣΥΝΟΛΟ	**165.503**	**175.240**	**189.146**	**164.177**	**173.812**	**213.290**	**218.636**	**238.336**	**217.897**	**201.599**
Γεωργία, Κτηνοτροφία, Θήρα, Δασοκομία	12.635	12.430	12.232	12.453	12.156	15.456	16.767	11.771	10.277	9.086
Αλιεία	716	345	361	59	171	0	635	554	372	1.262
Ορυχεία και Λατομεία	594	568	802	621	616	487	907	0	515	434
Μεταποιητικές Βιομηχανίες	34.170	33.834	34.621	31.212	27.372	37.306	30.660	32.522	33.072	27.836
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου & νερού	1.587	1.025	1.402	888	491	432	713	783	634	882
Κατασκευές	11.280	11.864	11.723	10.680	12.672	16.882	14.358	18.217	11.328	13.773
Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο επισκευή οχημάτων & οικιακών συσκευών	33.234	38.430	42.270	35.469	38.320	43.897	46.691	48.251	42.287	43.629
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	15.451	17.447	19.801	16.624	20.393	22.130	28.651	25.520	25.959	24.341
Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες	10.619	13.099	12.209	10.562	11.066	9.694	11.141	13.843	14.540	11.182
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	3.104	3.458	4.971	3.578	3.674	4.542	4.518	9.536	7.244	4.150
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας εκμισθώσεις & επιχειρηματικές δραστηριότητες	9.949	9.068	10.259	9.415	10.663	14.289	16.137	18.820	20.450	15.130
Δημόσια Διοίκηση & άμυνα υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	5.067	5.901	7.020	5.743	4.916	6.845	9.397	15.716	13.227	11.827
Εκπαίδευση	10.260	11.200	10.823	9.148	9.884	10.269	12.531	14.210	13.583	14.492
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	5.920	5.444	6.026	6.156	7.873	11.055	7.122	10.676	10.670	6.911
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	7.218	5.945	9.840	7.132	8.394	12.243	12.414	10.894	11.359	12.618
Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό	3.556	5.184	4.562	4.360	5.151	7.495	5.991	7.023	2.381	3.881
Ετερόδικοι οργανισμοί και όργανα	144	0	225	75	0	271	0	0	0	165

Πηγή: Επεξεργασία πινάκων 1 και 2, (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 8.

Κατάσταση απασχόλησης κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας και φύλο

Κατα δύο φύλα	Συνολική Απασχόληση	Εργάζονται σήμερα στον κλάδο	Εργαζόντουσαν στον κλάδο τον προηγούμενο χρόνο	Συνεχίζουν να εργάζονται στον ίδιο κλάδο	Εισροές από άλλους κλάδους	Εκροές προς άλλους κλάδους	Θέσεις που καταλαμβάνονται από ανέργους & άεργους
ΣΥΝΟΛΟ	**3.948.902**	**3.747.303**	**3.747.303**	**3.657.142**	**90.161**	**90.161**	**201.599**
Γεωργία, Κτηνοτροφία, Θήρα, Δασοκομία	610.255	601.169	603.196	596.108	5.060	7.088	9.086
Αλιεία	13.564	12.302	12.037	11.789	514	248	1.262
Ορυχεία και Λατομεία	18.899	18.465	18.239	17.777	687	463	434
Μεταποιητικές Βιομηχανίες	540.765	512.929	510.624	496.855	16.074	13.770	27.836
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου & νερού	33.725	32.843	32.616	31.940	903	676	882
Κατασκευές	293.871	280.098	279.752	273.835	6.263	5.917	13.773
Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο επισκευή οχημάτων & οικιακών συσκευών	674.618	630.989	636.814	619.662	11.329	17.152	43.629
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	272.717	248.376	249.972	241.104	7.272	8.868	24.341
Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες	243.533	232.351	231.668	225.967	6.384	5.701	11.182
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	92.871	88.721	89.122	86.499	2.220	2.623	4.150
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας εκμισθώσεις & επιχειρηματικές δραστηριότητες	231.393	216.263	216.106	209.222	7.042	6.884	15.130
Δημόσια Διοίκηση & άμυνα υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	294.037	282.210	281.361	274.752	7.459	6.609	11.827
Εκπαίδευση	248.434	233.942	232.505	229.623	4.319	2.882	14.492
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	179.559	172.648	171.615	168.485	4.163	3.129	6.911
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	147.603	134.985	132.640	127.990	6.994	4.649	12.618
Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό	52.367	48.486	48.200	45.173	3.313	3.027	3.881
Ετερόδικοι οργανισμοί και όργανα	691	526	836	361	165	475	165

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 2002 (β΄τριμήνου)
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 8 (συνέχεια).

Κατάσταση απασχόλησης κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας και φύλο

ΑΝΔΡΕΣ	Συνολική Απασχόληση	Εργάζονται σήμερα στον κλάδο	Εργαζόντουσαν στον κλάδο τον προηγούμενο χρόνο	Συνεχίζουν να εργάζονται στον ίδιο κλάδο	Εισροές από άλλους κλάδους	Εκροές προς άλλους κλάδους	Θέσεις που καταλαμβάνονται από ανέργους & άεργους
ΣΥΝΟΛΟ	**2.442.508**	**2.342.304**	**2.342.304**	**2.286.134**	**56.167**	**56.167**	**100.203**
Γεωργία, Κτηνοτροφία, Θήρα, Δασοκομία	342.702	337.929	339.345	334.128	3.800	5.216	4.773
Αλιεία	12.132	11.360	11.250	11.002	359	248	772
Ορυχεία και Λατομεία	17.990	17.556	17.438	16.976	579	463	434
Μεταποιητικές Βιομηχανίες	383.534	366.921	365.731	356.712	10.210	9.019	16.613
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου & νερού	28.817	28.265	28.038	27.362	903	676	552
Κατασκευές	288.575	275.185	274.865	269.236	5.949	5.630	13.390
Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο επισκευή οχημάτων & οικιακών συσκευών	406.710	385.290	388.417	378.059	7.233	10.358	21.420
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	146.734	135.739	137.548	132.135	3.602	5.413	10.995
Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες	204.842	195.959	194.935	190.905	5.053	4.030	8.883
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	47.672	46.227	46.175	44.970	1.255	1.204	1.445
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας εκμισθώσεις & επιχειρηματικές δραστηριότητες	124.612	117.809	117.525	113.696	4.113	3.830	6.804
Δημόσια Διοίκηση & άμυνα υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	194.079	189.265	189.742	184.767	4.498	4.975	4.815
Εκπαίδευση	91.927	89.033	89.478	87.886	1.146	1.591	2.894
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	65.115	63.411	62.002	61.066	2.347	935	1.703
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	82.346	77.635	74.626	72.622	5.012	2.003	4.709
Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό	4.467	4.467	4.790	4.359	108	431	0
Εξωεδικοί οργανισμοί και όργανα	253	253	398	253	0	145	0

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 2002 (β΄τριμήνου)
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 8 (συνέχεια).

Κατάσταση απασχόλησης κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας και φύλο

ΓΥΝΑΙΚΕΣ	Συνολική Απασχόληση	Εργάζονται σήμερα στον κλάδο	Εργαζόντουσαν στον κλάδο τον προηγούμενο χρόνο	Συνεχίζουν να εργάζονται στον ίδιο κλάδο	Εισροές από άλλους κλάδους	Εκροές προς άλλους κλάδους	Θέσεις που καταλαμβάνονται από ανέργους & άεργους
ΣΥΝΟΛΟ	**1.506.395**	**1.404.999**	**1.404.999**	**1.371.008**	**33.994**	**33.994**	**101.396**
Γεωργία, Κτηνοτροφία, Θήρα, Δασοκομία	267.554	263.241	263.851	261.980	1.260	1.872	4.313
Αλιεία	1.432	942	787	787	155	0	490
Ορυχεία και Λατομεία	909	909	801	801	108	0	0
Μεταποιητικές Βιομηχανίες	157.231	146.008	144.893	140.143	5.864	4.751	11.223
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου & νερού	4.908	4.578	4.578	4.578	0	0	330
Κατασκευές	5.296	4.913	4.886	4.599	314	287	383
Χονδρικό & Λιανικό Εμπόριο επισκευή οχημάτων & οικιακών συσκευών	267.908	245.699	248.396	241.603	4.096	6.794	22.209
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	125.983	112.637	112.424	108.969	3.670	3.455	13.346
Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες	38.690	36.391	36.733	35.062	1.331	1.671	2.299
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	45.199	42.494	42.947	41.529	965	1.419	2.705
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας εκμισθώσεις & επιχειρηματικές δραστηριότητες	106.781	98.455	98.581	95.526	2.929	3.054	8.326
Δημόσια Διοίκηση & άμυνα υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	99.957	92.945	91.619	89.985	2.961	1.634	7.012
Εκπαίδευση	156.507	144.909	143.028	141.737	3.173	1.291	11.598
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	114.444	109.236	109.613	107.419	1.816	2.194	5.208
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	65.258	57.349	58.014	55.368	1.982	2.646	7.909
Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό	47.900	44.019	43.410	40.814	3.205	2.596	3.881
Εξωδικοί οργανισμοί και όργανα	438	273	438	108	165	330	165

Πηγή: ΕΣΥΕ, ΕΕΔ 2002 (β΄τριμήνου)
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Επιμέλεια: Χάρης Αθανασιάδης

Το ΙΝΕ-ΓΣΕΕ και το Κέντρο Ευρωπαϊκών Σπουδών και Ερευνών (ΚΕΣΕ) της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών Κρήτης συνδιοργάνωσαν διήμερο επιστημονικό συμπόσιο με θέμα τα ελληνικά εκπαιδευτικά συνδικάτα («Ο συνδικαλισμός των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα: Η συγκρότηση του πεδίου», Ρέθυμνο 27-28 Ιουνίου 2003). Πρόκειται για θεματική που ενώ στη δυτική Ευρώπη αναπτύχθηκε ήδη από τα τέλη της δεκαετίας του 1960 (βλ. ενδεικτικά τους συλλογικούς τόμους Blum 1969, Lawn 1985, Cooper 1992) στην Ελλάδα εμφανίστηκε μόλις στα μέσα της προηγούμενης δεκαετίας (Βασιλού-Παπαγεωργίου 1994). Δέκα χρόνια αργότερα, ωστόσο, έχουν εκπονηθεί τρεις διδακτορικές διατριβές (Σαλτερής 1998, Αθανασιάδης 1999, Μπάκας 2001), τρεις ακόμα βρίσκονται σε εξέλιξη (Αποστολόπουλος, Ντόνα, Παπαδούρης) ενώ έχουν δημοσιευθεί αρκετές μελέτες και άρθρα (ενδεικτικά: Ανδρέου 1995, Πηγιάκη 2000, Χαραλάμπους 2001, Αθανασιάδης & Πατραμάνης 2002, Νούτσος 2003). Εκτιμώντας συνεπώς πως αρχίζει να αναδύεται και στη χώρα μας ένα ομόλογο πεδίο, το διήμερο συμπόσιο στόχευε να συμβάλλει, μέσα από την παρουσίαση και την ενδελεχή συζήτηση των μελετών του κάθε ερευνητή, στην επισήμανση των θεωρητικών και μεθοδολογικών προβλημάτων που ανακύπτουν, στη χάραξη των ερευνητικών προσανατολισμών και προτεραιοτήτων, στη συνθετική επισκόπηση και συστηματική συγκρότηση εν τέλει του πεδίου.

Τα πρώτα προβλήματα που ανέκυψαν ήταν προβλήματα ορισμού και οριοθέτησης του πεδίου. Τα συνδικάτα (γενικώς, και όχι ειδικώς τα εκπαιδευτικά συνδικάτα), θεωρούμενα ως η οικονομική οργάνωση της εργατικής τάξης, αποτέλεσαν προνομιακό αντικείμενο των (μαρξιστών συνήθως) ιστορικών και κοινωνιολόγων του εργατικού κινήματος (Abendroth 1972, Geary 1988).Από την άλλη θεωρούμενα ως ομάδες πίεσης, ισότιμες με τις ποικίλες οργανώσεις οικονομικών, ιδεολογικών ή άλλων συμφερόντων, χωρίς ιδιαίτερο ιστορικό ρόλο ή βαρύτητα, αποτέλεσαν πτυχή της ερευνητικής δραστηριότητας των φιλελεύθερων κατά βάση πολιτικών κοινωνιολόγων (βλ. Μαυρογορδάτος 2001).

Αν αποδεχθούμε την πρώτη κατεύθυνση, την οποία φάνηκε να αποδέχονται οι περισσότεροι από τους μετέχοντες στο συμπόσιο, τα συνδικάτα είναι οργανώσεις με σκοπό τη συλλογική προώθηση των αιτημάτων που ιστορικά καταγράφηκαν ως αιτήματα του εργατικού κινήματος. Ο ορισμός αυτός καλύπτει ένα φάσμα περιπτώσεων στο ένα άκρο του οποίου βρίσκονται τα συνδικάτα που, διαπνεόμενα από συντεχνιακή λογική, περιορίζονται στη βελτίωση των μισθών ενός ιδιαίτερου κλάδου και, στο άλλο άκρο, αυτών που συνδεόμενα οργανικά με τα κομμουνιστικά ή σοσιαλιστικά κόμματα στρατεύθηκαν στο σοσιαλιστικό σχέδιο για την κατάργηση της κεφαλαιοκρατικής εκμεταλλευτικής σχέσης. (Παρόμοιος ορισμός προτάθηκε στο Σεφεριάδης 2003).

Στο ενδιάμεσο αυτού του άξονα φαίνεται να κινούνται τα εκπαιδευτικά συνδικάτα που ιστορικά αναδείχθηκαν κυρίως (αν και όχι πάντα) σε διεκδικητές και προασπιστές του κεϋνσιανού κράτους προνοίας, πράγ-

μα εύκολα ερμηνεύσιμο αν σκεφθεί κανείς πως αναφέρονται στην εκπαίδευση, έναν θεσμό που γνώρισε τη γενίκευση και πλήρη ανάπτυξή του στα τριάντα ένδοξα χρόνια της δυτικοευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας (1945-1975).

Αν έτσι ιδωθούν τα εκπαιδευτικά συνδικάτα δεν αποτελούν παρά μία υπο-περιοχή του πεδίου «εργατικό κίνημα». Όμως η εκπαιδευτική τους συνιστώσα είναι τόσο καθοριστική και τόσο ποικιλότροπα συνδεδεμένη με την εργασιακή, που κάνει την μελέτη τους αδιάφορη (και πιθανότατα αδύνατη) για τους μελετητές του συνδικαλιστικού κινήματος και, αντιθέτως, ελκυστική στους μελετητές της εκπαιδευτικής πολιτικής (ιστορικούς και κοινωνιολόγους της εκπαίδευσης).

Ως προνομιακές θεματικές αναδείχθηκαν ακριβώς οι επιδράσεις των εκπαιδευτικών συνδικάτων στις δύο προαναφερόμενες πτυχές της εκπαιδευτικής πραγματικότητας. Από τη μια στις εργασιακές σχέσεις: συστήματα πρόσληψης, ασφάλειας, περίθαλψης, βαθμολογικής και μισθολογικής εξέλιξης και εν γένει στο σύνολο των ζητημάτων που απασχόλησαν ιστορικά το εργατικό κίνημα. Από την άλλη στην εκπαιδευτική πολιτική: αναλυτικά προγράμματα, βιβλία, διδακτικές, αντισταθμιστικές πολιτικές και εν γένει ζητήματα προσανατολισμού της εκπαίδευσης και ρόλου του σχολείου. Όπως βεβαίως επισημάνθηκε τα όρια ανάμεσα στην εκπαιδευτική πολιτική και τις εκπαιδευτικές εργασιακές σχέσεις είναι ρευστά και ασαφή. Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού συστήματος για παράδειγμα είναι ένα από τα κλασικά ζητήματα με πολλαπλές παιδαγωγικές και εργασιακές επιπτώσεις που απασχόλησαν το συνδικαλιστικό κίνημα των εκπαιδευτικών κατά τις τελευταίες δύο δεκαετίες (Αθανασιάδης 2001).

Η μελέτη των εν λόγω επιδράσεων απλώνεται και στα τρία εκπαιδευτικά συνδικάτα (ΔΟΕ, ΟΛΜΕ, ΟΙΕΛΕ) σε ολόκληρο τον 20ό αιώνα αν και όχι απολύτως ισόρροπα. Έτσι ενώ η Διδασκαλική Ομοσπονδία φαίνεται πως έχει ερευνηθεί επαρκώς σχεδόν σε όλες τις περιόδους, η ΟΛΜΕ και η ΟΙΕΛΕ του μεταπολέμου (1950-67) περιμένουν τον ερευνητή τους ενώ αξιοσημείωτη είναι η παντελής απουσία εργασιών για την περίοδο της δικτατορίας των συνταγματαρχών και για τις τρεις ομοσπονδίες.

Σε συγκεντρωτικά εκπαιδευτικά συστήματα, βεβαίως, όπως το ελληνικό, όπου όλα ρυθμίζονται σε κεντρικό επίπεδο οι δυνατότητες επίδρασης των εκπαιδευτικών συνδικάτων στην εκπαιδευτική και εργασιακή πολιτική συσχετίζονται άμεσα με το είδος της σχέσης των συνδικάτων με το κράτος. Με βάση αυτό το κριτήριο, το είδος της σχέσης συνδικάτων-κράτους, επισημάνθηκαν κατά καιρούς διάφορα μοντέλα: στο ένα άκρο το λενινιστικό μοντέλο, η απόλυτη στράτευση των συνδικάτων στο άρμα των κομουνιστικών κομμάτων. Στο άλλο άκρο ο κρατικός κορπορατισμός, ο απόλυτος έλεγχος από το φασιστικό ή εν γένει αυταρχικό κράτος. Σε διάφορες στιγμές του μεσαίου φάσματος ο κοινωνικός κορπορατισμός μια σχέση αλληλεπίδρασης με το σοσιαλδημοκρατικό κράτος. Τα ελληνικά εκπαιδευτικά συνδικάτα πέρασαν στη διάρκεια του 20ού αιώνα και από τα τρία μοντέλα αν και οι ιδιόμορφες πολιτικές εξελίξεις ιδιαιτέρως μετά τον εμφύλιο κατέστησαν αναγκαία τη διαρκή μέριμνα για εξειδικεύσεις και προσαρμογή των μοντέλων. Ο κρατικός κορπορατισμός για παράδειγμα ως έννοια για την κατανόηση των μετεμφυλιακών συνδικαλιστικών πραγμάτων (1950-67) χωρίς να στερείται αξίας αδυνατεί να χωρέσει και να ερμηνεύσει τις πολυποίκιλες σχέσεις που εδράζονται στη βάση του αντικομμουνισμού και της εθνικοφροσύνης - δεν είναι άλλω-

στε τυχαίο ότι και στον εργατικό συνδικαλισμό κάποιοι ερευνητές υιοθετούν την έννοια (Ζαμπαρλούκου 1997) και άλλοι καταφανώς την αποφεύγουν (Κουκουλές 1994). Αντιθέτως η σχετική κυριαρχία ενός μάλλον τυπικού κοινωνικού κορπορατισμού στην μεταπολίτευση δεν παραξενεύει αφού η σχέση αυτή φαίνεται να ικανοποιεί και τους δύο πόλους της σχέσης. Το δημοκρατικό πλέον κράτος διότι μειώνει τις εντάσεις και συγκρούσεις σε έναν ευαίσθητο χώρο όπως η εκπαίδευση και τα εκπαιδευτικά συνδικάτα διότι αυξάνει το βαθμό επίδρασής τους στις δύο πτυχές της κρατικής πολιτικής που αφορούν τους εκπαιδευτικούς.

Από μεθοδολογική σκοπιά ανακύπτουν δύο κρίσιμα ζητήματα. Το πρώτο σχετίζεται με την επιλογή της κατάλληλης αναλυτικής μονάδας: έθνος-κράτος ή Ευρώπη (ή μήπως πλανήτης); Όλες σχεδόν οι εργασίες που παρουσιάσθηκαν στο συμπόσιο θεωρούν δεδομένο το εθνικό επίπεδο και ως πρόσφατα αυτό ήταν μεθοδολογικά ορθό στο βαθμό που οι διεθνείς σχέσεις των εκπαιδευτικών συνδικάτων ήταν ελάχιστες και οι έξωθεν επικαθορισμοί της εκπαιδευτικής πολιτικής ελάχιστα σημαντικοί και σε κάθε περίπτωση έμμεσοι. Τα δεδομένα, ωστόσο, αλλάζουν άρδην και καλούμαστε να υιοθετήσουμε το ευρωπαϊκό και κάποιες φορές το πλανητικό επίπεδο. Σ' αυτή την κατεύθυνση κινούνται ήδη ορισμένες από τις μόλις δημοσιευμένες και υπό εκπόνηση ακόμα εργασίες (Αθανασιάδης & Πατραμάνης 2003, Αποστολόπουλος 2003, Νούτσος 2003). Το δεύτερο μεθοδολογικό ζήτημα σχετίζεται με τις επιμέρους ταυτότητες που δεν υποτάσσονται πλέον στην ταξική ή επαγγελματική αλλά διεκδικούν κεντρικό ρόλο και ως εκ τούτου καλούν σε διακριτή μελέτη. Η έρευνα της Κ. Μάρκου (2003) για τις οργανώσεις των μουσουλμάνων δασκάλων της Θράκης και του Π. Χαραμή (2003) για τη διάσταση του φύλου στον εκπαιδευτικό συνδικαλισμό ήταν δυο πρώτες συνεισφορές σε αυτή την κατεύθυνση.

Τόσο η διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης όσο και η ανάδυση των ταυτοτήτων φαίνεται να επιδρά ήδη στο είδος του εκπαιδευτικού συνδικαλισμού ελέγχοντας το κορπορατιστικό και εθνοκεντρικό μεταπολιτευτικό μοντέλο. Οι διεθνείς σχέσεις των εκπαιδευτικών συνδικάτων πυκνώνουν όπως και οι σχέσεις τους με τα νέα κοινωνικά κινήματα και ιδιαιτέρως με το κίνημα ενάντια στην παγκοσμιοποίηση (ή, ορθότερα, το κίνημα για μια κοινωνική παγκοσμιοποίηση). Φαίνεται πως γινόμαστε μάρτυρες ενός νέου μοντέλου εκπαιδευτικού συνδικαλισμού (και γενικότερα συνδικαλισμού) αυτού που ήδη προτάθηκε ως «κινηματικός συνδικαλισμός» (Munck & Waterman 1999). Οι νέες ερευνητικές τάσεις φαίνεται να αποτυπώνουν αυτή τη νέα εκπαιδευτική και συνδικαλιστική πραγματικότητα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Abendroth, W., (1972, [1]1965), A Short History of the European Working Class, London: NLB.
- Athanasiades, H., and Patramanis, A., (2002), "Dis-embeddedness and De-classification: Modernization Politics and the Greek Teacher Unions in the 1990's", The Sociological Review, 50, 4, 610-639.
- Αθανασιάδης, Θ., (1999), Η Διδασκαλική Ομοσπονδία στο μεσοπόλεμο, Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή.
- Αθανασιάδης, Χ., (2001), «Τα εκπαιδευτικά συνδικάτα και η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, 1982-2000», στο Αξιολόγηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και σχολείου, Μεταίχμιο: Αθήνα, 146-153.
- Ανδρέου, Α., (1995), Όψεις του συνδικαλισμού των δασκάλων, -ισσών (1872-1927), Αθήνα: Λιβάνης.
- Ανδρέου, Α., (2003), «Η εκπροσώπηση των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εκπαιδευτικών στα όργανα διοίκησης του εκπαιδευτικού συστήματος», ανακοίνωση στο επιστημονικό συμπόσιο: Ο συνδικαλισμών των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα: Η συγκρότηση του πεδίου, Ρέθυμνο, 27-27/6.
- Αποστολόπουλος, Τ., «Οι σχέσεις της Διδασκαλικής Ομοσπονδίας με τις εθνικές και διεθνείς συνδικαλιστικές οργανώσεις του δημοσιοϋπαλληλικού χώρου», ανακοίνωση στο επιστημονικό συμπόσιο: Ο συνδικαλισμών των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα: Η συγκρότηση του πεδίου, Ρέθυμνο, 27-27/6 (πτυχή της υπό εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο).
- Blum, Al., (ed), (1969), Teachers Unions and Associations, London: University of Illinois press.
- Βασιλού-Παπαγεωργίου, Β., (1994), Ο συνδικαλισμός των εκπαιδευτικών, Αθήνα: Παττάκης.
- Cooper, B., (ed), (1992), Labor Relations in Education, London: Greenwood press.
- Geary, D., (1988), Το ευρωπαϊκό εργατικό κίνημα, 1848-1939, Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής.
- Ζαμπαρλούκου, Σ., (1997), Κράτος και εργατικός συνδικαλισμός στην Ελλάδα, 1936-90, Αθήνα: Σάκκουλας
- Κουκουλές, Γ., (1994, [1]1984), Ελληνικά συνδικάτα: οικονομική αυτοδυναμία και εξάρτηση, Αθήνα: Οδυσσέας
- Lawn, M., (ed), (1985), The Politics of Teachers Unionism, London: Croom Helm.
- Munck, R., and Waterman, P., (eds), (1999), Labor Worldwidein the Era of Globalization, Macmillan: London.
- Μάρκου, Κ., (2003), «Μορφές οργάνωσης των μουσουλμάνων δασκάλων της ελληνικής Θράκης», ανακοίνωση στο επιστημονικό συμπόσιο: Ο συνδικαλισμών των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα: Η συγκρότηση του πεδίου, Ρέθυμνο, 27-27/6.
- Μαυρογορδάτος, Γ.Θ., (2001), Ομάδες πίεσης και δημοκρατία, Αθήνα: Πατάκης.
- Μπάκας, Θ., (2001), Εκπαιδευτική πολιτική και συνδικαλιστικό κίνημα των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα μετά το 1974: Η συμβολή της Διδασκαλικής Ομοσπονδίας Ελλάδας στις εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις της περιόδου 1974-2000, Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο, αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή.
- Νούτσος, Χ., (2003), «Για μία νέα "Διεθνή των Εργατών της Παιδείας" στην Ευρώπη;», στο συλλογικό τόμο Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και Εκπαιδευτικοί, Αθήνα: Κλαδικό Εκπαιδευτικό Ινστιτούτο ΙΝΕ-ΓΣΕΕ.

- Ντόνα, Κ., (2003), «Η Διδασκαλική Ομοσπονδία στη μεταπολεμική Ελλάδα (1946-67)» ανακοίνωση στο επιστημονικό συμπόσιο: Ο συνδικαλισμών των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα: Η συγκρότηση του πεδίου, Ρέθυμνο, 27-27/6 (πτυχή της υπό εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο).

- Παπαδούρης, Π., (2003), «Ο εκπαιδευτικός λόγος της Διδασκαλικής Ομοσπονδίας 1947-67», ανακοίνωση στο επιστημονικό συμπόσιο: Ο συνδικαλισμών των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα: Η συγκρότηση του πεδίου, Ρέθυμνο, 27-27/6 (πτυχή της υπό εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στο Πανεπιστήμιο Πάτρας).

- Πηγιάκη, Π., (2000), Εκπαιδευτική πολιτική και απεργία διαρκείας, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

- Σαλτερής, Ν, (1998), Εκπαιδευτικές Ομοσπονδίες και εκπαιδευτική ιδεολογία, 1974-1989, Αθήνα: Πάντειο Πανεπιστήμιο, αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή.

- Σεφεριάδης, Σ. (2003), «Συγκριτική μελέτη των συνδικάτων: αποτίμηση μιας βιβλιογραφικής κατάστασης», ανακοίνωση σε σεμινάριο για τα Συλλογικά Συμφέροντα, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Αθηνών, Αθήνα, 23/6.

- Χαραλάμπους, Δ., (2000), Ιστορία του Διδασκαλικού Συνδικαλισμού στην Κύπρο (1898-1960), Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

- Χαραμής, Π., (2003), «Ο συνδικαλισμός των εκπαιδευτικών: Η διάσταση του φύλου», ανακοίνωση στο επιστημονικό συμπόσιο: Ο συνδικαλισμών των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα: Η συγκρότηση του πεδίου, Ρέθυμνο, 27-27/6.

ΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΤΟΥ 2001

του Γ. Κρητικίδη

Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής πληθυσμού του 2001 που ανακοίνωσε η ΕΣΥΕ[1], το 46,8% του πληθυσμού πάνω από 10 ετών είναι ενταγμένα στην οικονομική ζωή της χώρας, ενώ το υπόλοιπο 53,2% βρίσκονται εκτός της αγοράς εργασίας. Το ποσοστό ανεργίας ανέρχεται στο 11,1%, ενώ οι άνεργοι οι οποίοι έχουν εργαστεί στο παρελθόν υπερβαίνουν το ήμισυ του αριθμού των ανέργων (51,8%).

Οι νέοι ηλικίας 15-24 ετών έχουν μικρότερο ποσοστό συμμετοχής στην οικονομική ζωή της χώρας ενώ είναι μεγαλύτερα τα ποσοστά συμμετοχής όσων νέων βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας, το ποσοστό ανεργίας αυτών και σε αντίθεση με το σύνολο της χώρας οι άνεργοι νέοι είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό νεοεισερχόμενοι.

Αντίθετα στην ηλικιακή ομάδα άνω των 25 ετών οι αναλογίες είναι αντίστροφες από αυτές των νέων 15-24 ετών. Συμμετέχουν με ποσοστό που υπερβαίνει το ήμισυ του πληθυσμού αυτής της ομάδας στην οικονομική ζωή της χώρας, ενώ είναι μικρότερο τα ποσοστό όσων δεν είναι ενταγμένοι στην αγορά εργασίας καθώς και το ποσοστό ανεργίας. Πάνω από τα 2/3 των ανέργων όμως αυτής της ηλικιακής ομάδας είναι άνεργοι είναι που έχουν εργαστεί στο παρελθόν.

Οι άνδρες έχουν μεγαλύτερο ποσοστό έναντι του μέσου στον πληθυσμό που είναι ενταγμένος στην οικονομική ζωή της χώρας και μικρότερο όσων βρίσκονται εκτός της αγοράς εργασίας, του ποσοστού ανεργίας και όσων ανέργων έχουν εργαστεί στο παρελθόν.

Όσον αφορά τις γυναίκες λίγο πάνω από το 1/3 αυτών είναι ενταγμένες στην οικονομική ζωή της χώρας, ενώ τα 2/3 βρίσκονται εκτός της αγοράς εργασίας. Το ποσοστό ανεργίας των γυναικών καθώς και όσων ανέργων έχουν εργαστεί στο παρελθόν είναι μεγαλύτερο από το μέσο.

Λίγο πάνω από το ήμισυ είναι η συμμετοχή των γυναικών στον πληθυσμό άνω των 10 ετών (50,7%), ενώ οι γυναίκες αποτελούν το 37,7% όσων είναι ενταγμένων στην οικονομική ζωή της χώρας, το 62,2% όσων βρίσκονται εκτός αγορά εργασίας και το 45,4% των ανέργων. Η συμμετοχή των νέων γυναικών μέχρι 24 ετών, στο σύνολο των νέων, είναι μεγαλύτερη από τις αντίστοιχες του συνόλου των γυναικών, στις

[1] Τα στοιχεία της απογραφής πληθυσμού είναι διαθέσιμα από την ιστοσελίδα της ΕΣΥΕ, www.statistics.gr

κατηγορίες του εργατικού δυναμικού, της απασχόλησης και των ανέργων που έχουν εργαστεί στο παρελθόν, και μικρότερες στις υπόλοιπες κατηγορίες. Αντίστροφες δε των παραπάνω αναλογιών των νέων γυναικών είναι οι αναλογίες των γυναικών άνω των 25 ετών.

Η μικρότερη αναλογία των νέων μέχρι 24 ετών είναι ως προς τη συνολική απασχόληση, μόλις το 1/10, αναλογούν πάνω από το 1/3 του συνόλου των ανέργων και πάνω από το ήμισυ στουςνεοεισερχόμενους ανέργους.

Σε σχέση με την προηγούμενες απογραφές (1991 & 1981) έχουμε τις παρακάτω διαφοροποιήσεις:

- Υπάρχει μία συνεχής αύξησης του ποσοστού συμμετοχής του πληθυσμού στην οικονομική ζωή της χώρας σε αντίθεση με το ποσοστό συμμετοχής όσων δεν βρίσκονται ενταγμένοι στην αγορά εργασίας, το οποίο μειώνεται. Η αύξηση της συμμετοχής στην οικονομική ζωή της χώρας, προέρχεται κυρίως από την ηλικιακή ομάδα άνω των 25 ετών κυρίως σε σχέση με την προηγούμενη (1991) απογραφή και σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στην είσοδο των γυναικών σε αυτήν, καθώς το ποσοστό συμμετοχής των ανδρών - λόγω της δυναμικής εισόδου των γυναικών - μειώνεται ενώ αυξάνεται η συμμετοχή τους (των ανδρών) στον πληθυσμό εκτός της αγοράς εργασίας.

- Το 73,0,% περίπου της μεταβολής, όσων εντάχθηκαν στην οικονομική ζωή της χώρας, σε σχέση με την απογραφή του 1991, εντάχθηκε στην απασχόληση, ενώ σε σχέση με την απογραφή του 1981 στην απασχόληση εντάχθηκαν τα 2/3 της ίδιας μεταβολής. Η απασχόληση στους νέους μέχρι 24 ετών μειώνεται σε άνδρες και γυναίκες με αποτέλεσμα η αύξηση των ανέργων να υπερβαίνει αυτήν του εργατικού δυναμικού[2]. Στους άνδρες οι παραπάνω αναλογίες είναι μικρότερες, σε σχέση με την απογραφή του 1991 το ήμισυ της μεταβολής εντάσσεται στην απασχόληση, ενώ σε σχέση με την απογραφή του 1981 το 62,0% της μεταβολής εντάσσεται στους ανέργους. Αντίθετα οι γυναίκες έχουν μεγαλύτερες αναλογίες ως προς το ποσοστό όσων εντάχθηκαν στην απασχόληση και μικρότερο όσων εντάχθηκαν ως άνεργες, σε σχέση με την απογραφή του 1991 οι αναλογίες είναι 83,0% - 17,0% ενώ σε σχέση με την απογραφή του 1981 είναι 77,0% - 23,0% αντίστοιχα. Στην μεταβολή της απασχόλησης οι γυναίκες συμμετέχουν με μεγαλύτερη αναλογία έναντι της μεταβολής των ανέργων, σε σχέση με την απογραφή του 1991 οι αναλογίες είναι 78,8% - 42,5% ενώ σε σχέση με την απογραφή του 1981 είναι 84,4% - 49,4%.

- Η αύξηση των ανέργων σε μεγάλο βαθμό οφείλεται σε αύξηση των ανέργων που έχουν εργαστεί στο παρελθόν, ηλικίας κυρίως άνω των 25 ετών, ενώ η συμμετοχή των γυναικών στην εν λόγω αύξηση είναι λίγο μεγαλύτερη από το ήμισυ 53,7%. Στους νέους ανέργους μέχρι 24 ετών η αύξηση αντίθετα οφείλεται στην αύξηση των νεοεισερχόμενων ανέργων, κυρίως νέων ανδρών. Μεγάλο μέρος όμως από την αύξηση των νεοεισερχόμενων νέων οφείλεται στην αύ-

[2] Εξαίρεση σε σχέση με την προηγούμενη απογραφή υπάρχει μόνο στην μεταβολή των νέων ανέργων γυναικών, καθώς μειώνονται τόσο η απασχόληση των νέων γυναικών όσο και οι νέες άνεργες.

ξηση της ηλικιακής ομάδας άνω των 25 ετών, κυρίως σε σχέση με την προηγούμενη απογραφή.

Μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής στην οικονομική ζωή της χώρας έχουν οι περιφέρειες Αττικής και Κρήτης, ενώ τα χαμηλότερα συναντώνται στο Βόρειο Αιγαίο, τη Δυτική Μακεδονία και την Ήπειρο.

Υψηλότερο του μέσου ποσοστού ανεργίας έχουν οι περιφέρειες της Δυτικής Μακεδονίας, της Δυτικής Ελλάδας, του Νοτίου Αιγαίου και των Ιονίων Νήσων, ενώ το υψηλότερο ποσοστό έχει ο Νομός Καστοριάς με 23,6%, γύρω στο 18,0% έχουν οι Νομοί Δράμας και Δωδεκανήσων και ακολουθεί ο Νομός Ηλείας με 17,0%. Χαμηλότερο από το μέσο ποσοστό ανεργίας έχουν οι περιφέρειες Πελοποννήσου και Αττικής, ενώ μικρότερα ποσοστά συναντώνται στους Νομούς Λακωνίας, Μεσσηνίας, Έβρου, Ροδόπης και στη Νομαρχία Αττικής.

Ως προς την συμμετοχή των γυναικών στην οικονομική ζωή της χώρας και στην απασχόληση, υψηλότερα ποσοστά από το μέσο των γυναικών έχουν οι περιφέρειες Αττικής και Κρήτης, ενώ χαμηλότερα το Βόρειο Αιγαίο, η Στερεά Ελλάδα, το Νότιο Αιγαίο και η Δυτική Μακεδονία.Στους ανέργους αντίστοιχα, η συμμετοχή των γυναικών είναι μεγαλύτερη στην Αττική και την Κρήτη, μικρότερη στο Βόρειο Αιγαίο, τη Δυτική Ελλάδα και τη Δυτική Μακεδονία.

- Όσον αφορά τους νέους από 15 μέχρι 24 ετών, συμμετέχουν σε μεγαλύτερο βαθμό στην οικονομική ζωή των περιφερειών στην Στερεάς Ελλάδας, το Νοτίου Αιγαίου και τη Κρήτης, ενώ στην Ήπειρο, τη Δυτική Μακεδονία και το Βόρειο Αιγαίο σε μικρότερο βαθμό. Το ποσοστό ανεργίας στους νέους υπερβαίνει το 40,0% στις περιφέρεις της Δυτικής Μακεδονίας και της Δυτικής Ελλάδας, ενώ Αττική και Κρήτη έχουν τα χαμηλότερο ποσοστά γύρω στο 25,0%. Η συμμετοχή των νέων γυναικών στην οικονομική ζωή του συνόλου των νέων είναι μικρότερη στις περιφέρειες του Βορείου Αιγαίου και της Στερεάς Ελλάδας, ενώ μεγαλύτερη είναι η συμμετοχή στην Αττική και τη Κεντρική Μακεδονία. Στις περιφέρειες της Δυτικής Μακεδονίας και του Βορείου Αιγαίου η συμμετοχή των νέων γυναικών στο σύνολο των νέων ανέργων είναι αντίστοιχαη μεγαλύτερη και η μικρότερη που συναντάται.

- Στην ηλικιακή ομάδα άνω των 25 ετών η συμμετοχή σε μεγαλύτερο βαθμό στην οικονομική ζωή και την απασχόληση των περιφερειών συναντάται στην Κρήτη και την Αττική, ενώ το Βόρειο Αιγαίο έχει τη μικρότερη συμμετοχή. Το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας έχει η περιφέρεια της Πελοποννήσου (6,4%) και ακολουθούν με 7,3% η Αττική η Θεσσαλία και το Βόρειο Αιγαίο. Οι περιφέρεις δυτική Μακεδονία και Νότιο Αιγαίο έχουν το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας (12,5%) ενώ ακολουθούν τα Ιόνια Νησιά και η Δυτική Ελλάδα με ποσοστά 11,9% και 10,6% αντίστοιχα. Η συμμετοχή των γυναικών άνω των 25 ετών στην οικονομική ζωή, την απασχόληση και στους ανέργους των αντίστοιχων συνόλων άνω των 25 ετών, είναι μικρότερη στις περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας, Στερεάς Ελλάδας και Βορείου Αιγαίου, ενώ μεγαλύτερη είναι η συμμετοχή στην Αττική και τη Κρήτη.

Πίνακας 1.

Οικονομικώς ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός κατά φύλο και ομάδες ηλικιών. Απογραφή πληθυσμού της 18ης Μαρτίου 2001

Φύλο Ομάδες ηλικιών	Πληθυσμός Εργάσιμης Ηλικίας	Οικονομικώς ενεργοί						Οικονομικώς μη ενεργοί
		Εργατικό Δυναμικό	Απασχολούμενοι	Άνεργοι				
				Σύνολο	Από αυτούς "νέοι"	Έχουν εργαστεί στο παρελθόν	Ποσοστό Ανεργίας	
	(1+5)	1	2	3	4	(3-4)	(3/1)	5
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ	**9.859.593**	**4.615.470**	**4.102.091**	**513.379**	**247.395**	**265.984**	**11,1%**	**5.244.123**
10-14	586.395	5.341	142	5.199	5.178	21	97,3%	581.054
15-19	726.174	114.708	63.002	51.706	45.206	6.500	45,1%	611.466
20-24	835.463	497.682	370.500	127.182	95.086	32.096	25,6%	337.781
25-29	847.427	668.813	572.401	96.412	54.439	41.973	14,4%	178.614
30-34	869.932	694.944	629.104	65.840	25.347	40.493	9,5%	174.988
35-39	783.413	615.912	569.853	46.059	13.212	32.847	7,5%	167.501
40-44	781.943	592.084	556.517	35.567	4.810	30.757	6,0%	189.859
45-49	713.975	509.308	479.487	29.821	2.584	27.237	5,9%	204.667
50-54	687.349	422.187	394.051	28.136	1.533	26.603	6,7%	265.162
55-59	560.215	261.424	240.259	21.165		21.165	8,1%	298.791
60-64	640.074	152.052	145.760	6.292		6.292	4,1%	488.022
65-69	623.245	52.654	52.654					570.591
70-74	545.018	25.090	25.090					519.928
75+	658.970	3.271	3.271					655.699
=>15 ετών	**9.273.198**	**4.610.129**	**4.101.949**	**508.180**	**242.217**	**265.963**	**11,0%**	**4.663.069**
15-64 ετών	7.445.965	4.529.114	4.020.934	508.180	242.217	265.963	11,2%	2.916.851
15-24 ετών	1.561.637	612.390	433.502	178.888	140.292	38.596	29,2%	949.247
25 ετών & άνω	7.711.561	3.997.739	3.668.447	329.292	101.925	227.367	8,2%	3.713.822
15-29 ετών	2.409.064	1.281.203	1.005.903	275.300	194.731	80.569	21,5%	1.127.861
30 ετών & άνω	6.864.134	3.328.926	3.096.046	232.880	47.486	185.394	7,0%	3.535.208

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή Πληθυσμού 2001, πίνακας 4. **Επεξεργασία:** ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 1 (συνέχεια)

Φύλο Ομάδες ηλικιών	Πληθυσμός Εργάσιμης Ηλικίας	Οικονομικώς ενεργοί						Οικονομικώς μη ενεργοί
		Εργατικό Δυναμικό	Απασχολούμενοι	Άνεργοι				
				Σύνολο	Από αυτούς "νέοι"	Έχουν εργαστεί στο παρελθόν	Ποσοστό Ανεργίας	
	(1+5)	1	2	3	4	(3-4)	(3/1)	5
Άνδρες	**4.861.636**	**2.877.430**	**2.597.021**	**280.409**	**137.930**	**142.479**	**9,7%**	**1.984.206**
10-14	305.404	3.457	137	3.320	3.306	14	96,0%	301.947
15-19	380.500	73.964	42.157	31.807	28.060	3.747	43,0%	306.536
20-24	437.018	290.436	218.950	71.486	54.942	16.544	24,6%	146.582
25-29	436.199	392.848	341.260	51.588	30.261	21.327	13,1%	43.351
30-34	441.543	419.099	384.942	34.157	13.481	20.676	8,2%	22.444
35-39	392.326	373.112	348.530	24.582	7.225	17.357	6,6%	19.214
40-44	387.644	361.545	344.359	17.186	655	16.531	4,8%	26.099
45-49	356.135	324.905	309.108	15.797		15.797	4,9%	31.230
50-54	338.090	283.145	266.800	16.345		16.345	5,8%	54.945
55-59	271.095	186.208	172.067	14.141		14.141	7,6%	84.887
60-64	298.181	108.025	108.025					190.156
65-69	291.600	39.570	39.570					252.030
70-74	247.136	18.442	18.442					228.694
75+	278.765	2.674	2.674					276.091
=>15 ετών	**4.556.232**	**2.873.973**	**2.596.884**	**277.089**	**134.624**	**142.465**	**9,6%**	**1.682.259**
15-64 ετών	3.738.731	2.813.287	2.536.198	277.089	134.624	142.465	9,8%	925.444
15-24 ετών	817.518	364.400	261.107	103.293	83.002	20.291	28,3%	453.118
25 ετών & άνω	3.738.714	2.509.573	2.335.777	173.796	51.622	122.174	6,9%	1.229.141
15-29 ετών	1.253.717	757.248	602.367	154.881	113.263	41.618	20,5%	496.469
30 ετών & άνω	3.302.515	2.116.725	1.994.517	122.208	21.361	100.847	5,8%	1.185.790
Γυναίκες	**4.997.957**	**1.738.040**	**1.505.070**	**232.970**	**109.465**	**123.505**	**13,4%**	**3.259.917**
10-14	280.991	1.884	5	1.879	1.872	7	99,7%	279.107
15-19	345.674	40.744	20.845	19.899	17.146	2.753	48,8%	304.930
20-24	398.445	207.246	151.550	55.696	40.144	15.552	26,9%	191.199
25-29	411.228	275.965	231.141	44.824	24.178	20.646	16,2%	135.263
30-34	428.389	275.845	244.162	31.683	11.866	19.817	11,5%	152.544
35-39	391.087	242.800	221.323	21.477	5.987	15.490	8,8%	148.287
40-44	394.299	230.539	212.158	18.381	4.155	14.226	8,0%	163.760
45-49	357.840	184.403	170.379	14.024	2.584	11.440	7,6%	173.437
50-54	349.259	139.042	127.251	11.791	1.533	10.258	8,5%	210.217
55-59	289.120	75.216	68.192	7.024		7.024	9,3%	213.904
60-64	341.893	44.027	37.735	6.292		6.292	14,3%	297.866
65-69	331.645	13.084	13.084					318.561
70-74	297.882	6.648	6.648					291.234
75+	380.205	597	597					379.608
=>15 ετών	**4.716.966**	**1.736.156**	**1.505.065**	**231.091**	**107.593**	**123.498**	**13,3%**	**2.980.810**
15-64 ετών	3.707.234	1.715.827	1.484.736	231.091	107.593	123.498	13,5%	1.991.407
15-24 ετών	744.119	247.990	172.395	75.595	57.290	18.305	30,5%	496.129
25 ετών & άνω	3.972.847	1.488.166	1.332.670	155.496	50.303	105.193	10,4%	2.484.681
15-29 ετών	1.155.347	523.955	403.536	120.419	81.468	38.951	23,0%	631.392
30 ετών & άνω	3.561.619	1.212.201	1.101.529	110.672	26.125	84.547	9,1%	2.349.418

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή Πληθυσμού 2001, πίνακας 4. **Επεξεργασία:** ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 2.

Οικονομικώς και μη Ενεργός πληθυσμός, σύνολο πληθυσμού.

Σύνολο Χώρας Περιφέρειες Νομοί	Πληθυσμός Εργάσιμης Ηλικίας=>10 ετών	Οικονομικώς ενεργοί						Οικονομικώς μη ενεργοί
		Εργατικό Δυναμικό	Απασχολούμενοι	Άνεργοι				
				Σύνολο	Από αυτούς "νέοι"	Έχουν εργαστεί στο παρελθόν	Ποσοστό Ανεργίας	
	(1+5)	1	2	3	4	(3-4)	(3/1)	5
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ	**9.859.593**	**4.615.470**	**4.102.091**	**513.379**	**247.395**	**265.984**	**11,1%**	**5.244.123**
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	**545.147**	**243.649**	**214.998**	**28.651**	**13.355**	**15.296**	**11,8%**	**301.498**
ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ	91.567	38.833	31.797	7.036	3.207	3.829	18,1%	52.734
ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ	135.760	57.304	52.323	4.981	2.802	2.179	8,7%	78.456
ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ	127.248	56.093	49.466	6.627	2.945	3.682	11,8%	71.155
ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ	90.037	42.596	36.907	5.689	2.420	3.269	13,4%	47.441
ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ	100.535	48.823	44.505	4.318	1.981	2.337	8,8%	51.712
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	**1.684.619**	**788.673**	**696.065**	**92.608**	**44.626**	**47.982**	**11,7%**	**895.946**
ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ	127.073	59.469	51.560	7.909	4.304	3.605	13,3%	67.604
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	972.871	469.609	416.342	53.267	24.049	29.218	11,3%	503.262
ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	78.293	33.325	28.461	4.864	2.048	2.816	14,6%	44.968
ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΗΣ	128.551	60.295	53.782	6.513	3.848	2.665	10,8%	68.256
ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ	112.518	51.570	45.915	5.655	3.044	2.611	11,0%	60.948
ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	176.793	75.417	65.181	10.236	5.643	4.593	13,6%	101.376
ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	86.559	38.603	34.450	4.153	1.686	2.467	10,8%	47.956
ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ	1.961	385	374	11	4	7	2,9%	1.576
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	**263.568**	**112.246**	**93.981**	**18.265**	**9.270**	**8.995**	**16,3%**	**151.322**
ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	29.709	12.166	10.497	1.669	1.131	538	13,7%	17.543
ΝΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	48.463	22.512	17.188	5.324	2.023	3.301	23,6%	25.951
ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	137.121	57.062	48.501	8.561	4.457	4.104	15,0%	80.059
ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ	48.275	20.506	17.795	2.711	1.659	1.052	13,2%	27.769
ΗΠΕΙΡΟΣ	**306.254**	**130.494**	**114.425**	**16.069**	**9.672**	**6.397**	**12,3%**	**175.760**
ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ	67.189	27.357	24.164	3.193	2.160	1.033	11,7%	39.832
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	39.318	17.380	15.375	2.005	1.164	841	11,5%	21.938
ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	147.275	62.357	54.496	7.861	4.606	3.255	12,6%	84.918
ΝΟΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ	52.472	23.400	20.390	3.010	1.742	1.268	12,9%	29.072
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	**665.768**	**298.860**	**266.460**	**32.400**	**18.685**	**13.715**	**10,8%**	**366.908**
ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	108.889	47.731	41.357	6.374	4.607	1.767	13,4%	61.158
ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ	252.414	117.678	106.431	11.247	6.856	4.391	9,6%	134.736
ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	184.676	81.072	71.495	9.577	4.978	4.599	11,8%	103.604
ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	119.789	52.379	47.177	5.202	2.244	2.958	9,9%	67.410
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	**189.218**	**85.348**	**72.645**	**12.703**	**4.295**	**8.408**	**14,9%**	**103.870**
ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ	34.533	17.205	14.558	2.647	954	1.693	15,4%	17.328
ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	100.760	46.042	38.532	7.510	2.156	5.354	16,3%	54.718
ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	34.028	14.026	12.232	1.794	713	1.081	12,8%	20.002
ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ	19.897	8.075	7.323	752	472	280	9,3%	11.822

Πίνακας 2 (συνέχεια)

Σύνολο Χώρας Περιφέρειες Νομοί	Πληθυσμός Εργάσιμης Ηλικίας=>10 ετών	Οικονομικώς ενεργοί						Οικονομικώς μη ενεργοί
		Εργατικό Δυναμικό	Απασχολούμενοι	Άνεργοι				
				Σύνολο	Από αυτούς "νέοι"	Έχουν εργαστεί στο παρελθόν	Ποσοστό Ανεργίας	
	(1+5)	1	2	3	4	(3-4)	(3/1)	5
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	**646.912**	**282.060**	**238.831**	**43.229**	**25.104**	**18.125**	**15,3%**	**364.852**
ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	194.983	84.199	73.509	10.690	7.093	3.597	12,7%	110.784
ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ	286.514	127.206	106.709	20.497	10.909	9.588	16,1%	159.308
ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ	165.415	70.655	58.613	12.042	7.102	4.940	17,0%	94.760
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	**505.366**	**222.741**	**198.114**	**24.627**	**14.077**	**10.550**	**11,1%**	**282.625**
ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ	112.196	54.172	48.373	5.799	2.945	2.854	10,7%	58.024
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ	186.707	80.070	70.752	9.318	5.235	4.083	11,6%	106.637
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	17.790	7.142	6.284	858	491	367	12,0%	10.648
ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	154.065	68.147	61.208	6.939	4.448	2.491	10,2%	85.918
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΟΣ	34.608	13.210	11.497	1.713	958	755	13,0%	21.398
ΑΤΤΙΚΗ	**3.534.362**	**1.746.401**	**1.579.190**	**167.211**	**75.028**	**92.183**	**9,6%**	**1.787.961**
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΘΗΝΩΝ	2.553.059	1.286.896	1.170.776	116.120	51.508	64.612	9,0%	1.266.163
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	346.513	171.049	154.094	16.955	7.540	9.415	9,9%	175.464
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	131.398	62.000	54.178	7.822	4.361	3.461	12,6%	69.398
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	503.392	226.456	200.142	26.314	11.619	14.695	11,6%	276.936
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	**541.468**	**246.654**	**223.406**	**23.248**	**12.784**	**10.464**	**9,4%**	**294.814**
ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	92.425	45.050	40.276	4.774	2.374	2.400	10,6%	47.375
ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ	82.952	33.008	29.695	3.313	1.869	1.444	10,0%	49.944
ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	130.291	62.960	57.681	5.279	2.928	2.351	8,4%	67.331
ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	84.622	38.893	36.091	2.802	1.531	1.271	7,2%	45.729
ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	151.178	66.743	59.663	7.080	4.082	2.998	10,6%	84.435
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	**185.635**	**73.457**	**65.798**	**7.659**	**3.837**	**3.822**	**10,4%**	**112.178**
ΝΟΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ	97.847	40.040	36.035	4.005	2.076	1.929	10,0%	57.807
ΝΟΜΟΣ ΣΑΜΟΥ	39.807	15.844	14.249	1.595	740	855	10,1%	23.963
ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ	47.981	17.573	15.514	2.059	1.021	1.038	11,7%	30.408
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	**263.564**	**125.793**	**106.845**	**18.948**	**5.432**	**13.516**	**15,1%**	**137.771**
ΝΟΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	165.597	81.513	66.997	14.516	3.961	10.555	17,8%	84.084
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	97.967	44.280	39.848	4.432	1.471	2.961	10,0%	53.687
ΚΡΗΤΗ	**527.712**	**259.094**	**231.333**	**27.761**	**11.230**	**16.531**	**10,7%**	**268.618**
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	258.286	129.088	115.228	13.860	5.775	8.085	10,7%	129.198
ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	67.885	33.588	30.006	3.582	1.224	2.358	10,7%	34.297
ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	69.479	33.301	29.680	3.621	1.286	2.335	10,9%	36.178
ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	132.062	63.117	56.419	6.698	2.945	3.753	10,6%	68.945

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή Πληθυσμού 2001, Πίνακας 4: Οικονομικώς και μη Ενεργός πληθυσμός, κατά φύλο και ομάδες ηλικιών, Σύνολο Ελλάδας, περιφέρεια και νομός. **Επεξεργασία:** ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 3.

Οικονομικώς και μη Ενεργός πληθυσμός, ηλικίας 15 - 24 ετών.

Σύνολο Χώρας Περιφέρειες Νομοί	Πληθυσμός Εργάσιμης Ηλικίας15 -24 ετών	Οικονομικώς ενεργοί						Οικονομικώς μη ενεργοί
		Εργατικό Δυναμικό	Απασχολούμενοι	Άνεργοι				
				Σύνολο	Από αυτούς "νέοι"	Έχουν εργαστεί στο παρελθόν	Ποσοστό Ανεργίας	
	(1+5)	1	2	3	4	(3-4)	(3/1)	5
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ	**1.561.637**	**612.390**	**433.502**	**178.888**	**140.292**	**38.596**	**29,2%**	**949.247**
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	**91.327**	**32.748**	**23.006**	**9.742**	**7.598**	**2.144**	**29,7%**	**58.579**
ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ	12.804	5.118	2.924	2.194	1.760	434	42,9%	7.686
ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ	25.488	7.605	5.560	2.045	1.663	382	26,9%	17.883
ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ	17.774	7.176	4.986	2.190	1.657	533	30,5%	10.598
ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ	16.878	6.460	4.660	1.800	1.358	442	27,9%	10.418
ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ	18.383	6.389	4.876	1.513	1.160	353	23,7%	11.994
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	**272.507**	**101.594**	**70.055**	**31.539**	**24.846**	**6.693**	**31,0%**	**170.913**
ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ	18.957	7.856	4.942	2.914	2.374	540	37,1%	11.101
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	170.053	60.477	43.210	17.267	13.207	4.060	28,6%	109.576
ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	11.805	4.213	2.766	1.447	1.088	359	34,3%	7.592
ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΗΣ	17.719	7.780	5.021	2.759	2.340	419	35,5%	9.939
ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ	16.491	6.491	4.444	2.047	1.716	331	31,5%	10.000
ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	24.437	9.046	5.411	3.635	3.064	571	40,2%	15.391
ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	12.831	5.647	4.183	1.464	1.054	410	25,9%	7.184
ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ	214	84	78	6	3	3	7,1%	130
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	**40.270**	**13.753**	**7.910**	**5.843**	**4.875**	**968**	**42,5%**	**26.517**
ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	3.516	1.458	818	640	579	61	43,9%	2.058
ΝΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	7.543	2.557	1.363	1.194	969	225	46,7%	4.986
ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	21.056	7.142	4.157	2.985	2.436	549	41,8%	13.914
ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ	8.155	2.596	1.572	1.024	891	133	39,4%	5.559
ΗΠΕΙΡΟΣ	**48.070**	**16.181**	**10.029**	**6.152**	**5.267**	**885**	**38,0%**	**31.889**
ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ	8.942	3.177	1.952	1.225	1.111	114	38,6%	5.765
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	5.735	2.269	1.456	813	702	111	35,8%	3.466
ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	26.045	7.979	5.019	2.960	2.496	464	37,1%	18.066
ΝΟΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ	7.348	2.756	1.602	1.154	958	196	41,9%	4.592
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	**98.143**	**38.513**	**25.469**	**13.044**	**10.885**	**2.159**	**33,9%**	**59.630**
ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	14.166	6.128	3.254	2.874	2.572	302	46,9%	8.038
ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ	39.988	15.442	10.713	4.729	4.032	697	30,6%	24.546
ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	28.809	11.129	7.586	3.543	2.894	649	31,8%	17.680
ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	15.180	5.814	3.916	1.898	1.387	511	32,6%	9.366
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	**25.254**	**10.961**	**7.232**	**3.729**	**2.517**	**1.212**	**34,0%**	**14.293**
ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ	4.941	2.511	1.639	872	588	284	34,7%	2.430
ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	13.677	5.772	3.757	2.015	1.269	746	34,9%	7.905
ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	4.350	1.794	1.252	542	404	138	30,2%	2.556
ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ	2.286	884	584	300	256	44	33,9%	1.402

Πίνακας 3 (συνέχεια)

Σύνολο Χώρας Περιφέρειες Νομοί	Πληθυσμός Εργάσιμης Ηλικίας 15 -24 ετών	Οικονομικώς ενεργοί						Οικονομικώς μη ενεργοί
		Εργατικό Δυναμικό	Απασχολούμενοι	Άνεργοι				
				Σύνολο	Από αυτούς "νέοι"	Έχουν εργαστεί στο παρελθόν	Ποσοστό Ανεργίας	
	(1+5)	1	2	3	4	(3-4)	(3/1)	5
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	**108.710**	**41.569**	**24.433**	**17.136**	**14.479**	**2.657**	**41,2%**	**67.141**
ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	29.985	11.987	7.158	4.829	4.213	616	40,3%	17.998
ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ	53.408	19.064	11.411	7.653	6.223	1.430	40,1%	34.344
ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ	25.317	10.518	5.864	4.654	4.043	611	44,2%	14.799
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	**74.956**	**31.835**	**22.082**	**9.753**	**8.068**	**1.685**	**30,6%**	**43.121**
ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ	17.412	8.202	5.995	2.207	1.695	512	26,9%	9.210
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ	28.060	11.685	8.051	3.634	3.029	605	31,1%	16.375
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	2.280	906	547	359	308	51	39,6%	1.374
ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	22.796	9.282	6.384	2.898	2.491	407	31,2%	13.514
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΟΣ	4.408	1.760	1.105	655	545	110	37,2%	2.648
ΑΤΤΙΚΗ	**563.054**	**226.243**	**171.608**	**54.635**	**41.529**	**13.106**	**24,1%**	**336.811**
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΘΗΝΩΝ	399.075	155.477	119.713	35.764	27.293	8.471	23,0%	243.598
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	58.539	24.563	18.676	5.887	4.434	1.453	24,0%	33.976
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	24.993	11.182	7.877	3.305	2.712	593	29,6%	13.811
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	80.447	35.021	25.342	9.679	7.090	2.589	27,6%	45.426
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	**75.513**	**32.322**	**23.063**	**9.259**	**7.649**	**1.610**	**28,6%**	**43.191**
ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	13.260	6.161	4.322	1.839	1.461	378	29,8%	7.099
ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ	10.751	3.888	2.607	1.281	1.085	196	32,9%	6.863
ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	18.806	8.458	6.288	2.170	1.736	434	25,7%	10.348
ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	11.352	5.189	3.990	1.199	994	205	23,1%	6.163
ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	21.344	8.626	5.856	2.770	2.373	397	32,1%	12.718
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	**31.311**	**10.849**	**7.832**	**3.017**	**2.422**	**595**	**27,8%**	**20.462**
ΝΟΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ	16.547	5.923	4.292	1.631	1.286	345	27,5%	10.624
ΝΟΜΟΣ ΣΑΜΟΥ	6.775	2.261	1.657	604	490	114	26,7%	4.514
ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ	7.989	2.665	1.883	782	646	136	29,3%	5.324
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	**44.424**	**19.288**	**13.712**	**5.576**	**3.419**	**2.157**	**28,9%**	**25.136**
ΝΟΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	30.721	12.548	8.423	4.125	2.452	1.673	32,9%	18.173
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	13.703	6.740	5.289	1.451	967	484	21,5%	6.963
ΚΡΗΤΗ	**88.098**	**36.534**	**27.071**	**9.463**	**6.738**	**2.725**	**25,9%**	**51.564**
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	44.838	18.108	13.318	4.790	3.434	1.356	26,5%	26.730
ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	9.253	4.297	3.199	1.098	761	337	25,6%	4.956
ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	13.179	5.274	4.031	1.243	823	420	23,6%	7.905
ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	20.828	8.855	6.523	2.332	1.720	612	26,3%	11.973

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή Πληθυσμού 2001, Πίνακας 4: Οικονομικώς και μη Ενεργός πληθυσμός, κατά φύλο και ομάδες ηλικιών, Σύνολο Ελλάδας, περιφέρεια και νομός.
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 4.

Οικονομικώς και μη Ενεργός πληθυσμός, ηλικίας 25 ετών & άνω.

Σύνολο Χώρας Περιφέρειες Νομοί	Πληθυσμός Εργάσιμης Ηλικίας 25 ετών & άνω	Οικονομικώς ενεργοί						Οικονομικώς μη ενεργοί
		Εργατικό Δυναμικό	Απασχολούμενοι	Άνεργοι				
				Σύνολο	Από αυτούς "νέοι"	Έχουν εργαστεί στο παρελθόν	Ποσοστό Ανεργίας	
	(1+5)	1	2	3	4	(3-4)	(3/1)	5
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ	**7.711.561**	**3.997.739**	**3.668.447**	**329.292**	**101.925**	**227.367**	**8,2%**	**3.713.822**
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ	**420.294**	**210.404**	**191.975**	**18.429**	**5.278**	**13.151**	**8,8%**	**209.890**
ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ	73.106	33.657	28.873	4.784	1.389	3.395	14,2%	39.449
ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ	102.986	49.640	46.761	2.879	1.082	1.797	5,8%	53.346
ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ	102.072	48.825	44.479	4.346	1.197	3.149	8,9%	53.247
ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ	66.164	35.982	32.241	3.741	915	2.826	10,4%	30.182
ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ	75.966	42.300	39.621	2.679	695	1.984	6,3%	33.666
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	**1.311.855**	**686.213**	**625.993**	**60.220**	**18.934**	**41.286**	**8,8%**	**625.642**
ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ	100.054	51.495	46.618	4.877	1.812	3.065	9,5%	48.559
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	745.453	408.710	373.122	35.588	10.431	25.157	8,7%	336.743
ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	62.268	29.066	25.694	3.372	915	2.457	11,6%	33.202
ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΗΣ	102.345	52.446	48.758	3.688	1.443	2.245	7,0%	49.899
ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ	88.724	45.034	41.471	3.563	1.283	2.280	7,9%	43.690
ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	142.724	66.256	59.769	6.487	2.465	4.022	9,8%	76.468
ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	68.540	32.905	30.265	2.640	584	2.056	8,0%	35.635
ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ	1.747	301	296	5	1	4	1,7%	1.446
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	**206.252**	**98.409**	**86.069**	**12.340**	**4.315**	**8.025**	**12,5%**	**107.843**
ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	24.661	10.699	9.679	1.020	543	477	9,5%	13.962
ΝΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	37.894	19.929	15.825	4.104	1.028	3.076	20,6%	17.965
ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	106.712	49.891	44.344	5.547	1.994	3.553	11,1%	56.821
ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ	36.985	17.890	16.221	1.669	750	919	9,3%	19.095
ΗΠΕΙΡΟΣ	**240.433**	**114.168**	**104.393**	**9.775**	**4.263**	**5.512**	**8,6%**	**126.265**
ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ	54.441	24.141	22.211	1.930	1.011	919	8,0%	30.300
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	31.082	15.105	13.918	1.187	457	730	7,9%	15.977
ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	113.102	54.314	49.476	4.838	2.047	2.791	8,9%	58.788
ΝΟΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ	41.808	20.608	18.788	1.820	748	1.072	8,8%	21.200
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	**525.286**	**259.974**	**240.984**	**18.990**	**7.434**	**11.556**	**7,3%**	**265.312**
ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ	87.883	41.503	38.103	3.400	1.935	1.465	8,2%	46.380
ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ	196.203	102.100	95.717	6.383	2.689	3.694	6,3%	94.103
ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	144.163	69.834	63.904	5.930	1.980	3.950	8,5%	74.329
ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	97.037	46.537	43.260	3.277	830	2.447	7,0%	50.500
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	**152.450**	**74.254**	**65.408**	**8.846**	**1.652**	**7.194**	**11,9%**	**78.196**
ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ	27.216	14.647	12.919	1.728	319	1.409	11,8%	12.569
ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	81.144	40.206	34.771	5.435	828	4.607	13,5%	40.938
ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	27.650	12.221	10.980	1.241	299	942	10,2%	15.429
ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ	16.440	7.180	6.738	442	206	236	6,2%	9.260

Πίνακας 4 (συνέχεια)

Σύνολο Χώρας Περιφέρειες Νομοί	Πληθυσμός Εργάσιμης Ηλικίας 25 ετών & άνω	Οικονομικώς ενεργοί						Οικονομικώς μη ενεργοί
		Εργατικό Δυναμικό	Απασχολούμενοι	Άνεργοι				
				Σύνολο	Από αυτούς "νέοι"	Έχουν εργαστεί στο παρελθόν	Ποσοστό Ανεργίας	
	(1+5)	1	2	3	4	(3-4)	(3/1)	5
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	**494.833**	**239.918**	**214.390**	**25.528**	**10.062**	**15.466**	**10,6%**	**254.915**
ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	151.207	72.071	66.346	5.725	2.744	2.981	7,9%	79.136
ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ	214.408	107.898	95.298	12.600	4.443	8.157	11,7%	106.510
ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ	129.218	59.949	52.746	7.203	2.875	4.328	12,0%	69.269
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	**399.921**	**190.591**	**176.024**	**14.567**	**5.702**	**8.865**	**7,6%**	**209.330**
ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ	87.951	45.915	42.378	3.537	1.195	2.342	7,7%	42.036
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ	146.903	68.258	62.697	5.561	2.083	3.478	8,1%	78.645
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	14.366	6.232	5.736	496	180	316	8,0%	8.134
ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ	122.439	58.766	54.823	3.943	1.859	2.084	6,7%	63.673
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΟΣ	28.262	11.420	10.390	1.030	385	645	9,0%	16.842
ΑΤΤΙΚΗ	**2.776.580**	**1.518.700**	**1.407.552**	**111.148**	**32.079**	**79.069**	**7,3%**	**1.257.880**
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΘΗΝΩΝ	2.019.308	1.130.574	1.051.044	79.530	23.393	56.137	7,0%	888.734
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	266.240	146.275	135.414	10.861	2.902	7.959	7,4%	119.965
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	96.604	50.624	46.298	4.326	1.458	2.868	8,5%	45.980
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	394.428	191.227	174.796	16.431	4.326	12.105	8,6%	203.201
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	**433.405**	**214.029**	**200.339**	**13.690**	**4.838**	**8.852**	**6,4%**	**219.376**
ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	73.339	38.836	35.953	2.883	861	2.022	7,4%	34.503
ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ	67.400	29.095	27.087	2.008	761	1.247	6,9%	38.305
ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	103.441	54.432	51.392	3.040	1.123	1.917	5,6%	49.009
ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	68.567	33.656	32.101	1.555	490	1.065	4,6%	34.911
ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	120.658	58.010	53.806	4.204	1.603	2.601	7,2%	62.648
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	**143.877**	**62.526**	**57.959**	**4.567**	**1.341**	**3.226**	**7,3%**	**81.351**
ΝΟΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ	75.956	34.062	31.737	2.325	742	1.583	6,8%	41.894
ΝΟΜΟΣ ΣΑΜΟΥ	30.877	13.568	12.591	977	236	741	7,2%	17.309
ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ	37.044	14.896	13.631	1.265	363	902	8,5%	22.148
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	**201.652**	**106.360**	**93.115**	**13.245**	**1.886**	**11.359**	**12,5%**	**95.292**
ΝΟΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	123.328	68.872	58.567	10.305	1.423	8.882	15,0%	54.456
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	78.324	37.488	34.548	2.940	463	2.477	7,8%	40.836
ΚΡΗΤΗ	**404.723**	**222.193**	**204.246**	**17.947**	**4.141**	**13.806**	**8,1%**	**182.530**
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	195.929	110.775	101.899	8.876	2.147	6.729	8,0%	85.154
ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	54.368	29.253	26.807	2.446	425	2.021	8,4%	25.115
ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	51.861	28.006	25.645	2.361	446	1.915	8,4%	23.855
ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	102.565	54.159	49.895	4.264	1.123	3.141	7,9%	48.406

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφή Πληθυσμού 2001, Πίνακας 4: Οικονομικώς και μη Ενεργός πληθυσμός, κατά φύλο και ομάδες ηλικιών, Σύνολο Ελλάδας, περιφέρεια και νομός.
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, (Γ. Κρητικίδης)

Δραστηριότητες ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

➤ **30 Μαΐου 2003.** Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ συμμετείχε (Γ. Ρωμανιάς) σε εκδήλωση που οργάνωσε το ΙΚΑ, με θέμα: «Το φάρμακο και η ακολουθούμενη πολιτική στη χώρα μας».

➤ **21 Ιουλίου 2003.** Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ εκπροσωπήθηκε, με κεντρικό ομιλητή το Γ.Ρωμανιά, σε ημερίδα που οργάνωσε το Εργατικό Κέντρο Ναυπλίου, με θέμα: «Οι προοπτικές της κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα και την Ευρώπη».

➤ **30 Σεπτεμβρίου 2003.** Το ΙΝΕ / ΓΣΕΕ ΑΔΕΔΥ συμμετείχε (Γ. Ντάσης) σε σεμινάριο συνδικαλιστικής επιμόρφωσης στη Κροατία με θέμα «Διαδικασίες προσαρμογής της Κροατίας ενόψει της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση

➤ **29 - 30 Σεπτεμβρίου 2003.** Το ΙΝΕ / ΓΣΕΕ ΑΔΕΔΥ συμμετείχε (Γ. Ντάσης) σε σεμινάριο συνδικαλιστικής επιμόρφωσης στη Ρουμανία με θέμα «Διαδικασίες προσαρμογής της Ρουμανίας ενόψει της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

➤ **1 & 2 Οκτωβρίου 2003.** Το ΚΕΚ - ΙΝΕ / ΓΣΕΕ, συμμετείχε (Σιδηρά Β., Ζαβιτσάνου Α. και Γεωργιάδου Π.) ως Συντονιστής Φορέας της Α.Σ. "E-QUALITY" στο πλαίσιο του Έργου: "Ανάπτυξη Συστήματος Ποιότητας των Υπηρεσιών Συμβουλευτικής στήριξης και Απασχόλησης", στην Τεχνική Σύσκεψη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης της Κ.Π. EQUAL με τις Αναπτυξιακές Συμπράξεις, που διοργάνωσε η ΕΥΔ/ EQUAL στο Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών. Σκοπός της Σύσκεψης ήταν ο προγραμματισμός της πορείας εκτέλεσης των Έργων, η ενημέρωση των Αναπτυξιακών Συμπράξεων και η διερεύνηση τρόπου βέλτιστης συνεργασίας μεταξύ τους, προκειμένου να δημιουργηθούν και να λειτουργήσουν τα τέσσερα Εθνικά Θεματικά Δίκτυα, στα οποία συμμετέχουν οι 40 Αναπτυξιακές Συμπράξεις της Κ.Π. EQUAL της χώρας μας.

➤ **8 - 10 Οκτωβρίου 2003.** Το ΚΕΚ ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, συμμετείχε (Σιδηρά Βιβή και Μπέτζιου Νατάσσα) ως Συντονιστής Φορέας της Α.Σ. "E-QUALITY", στο πλαίσιο του Έργου: «Ανάπτυξη Συστήματος Ποιότητας των Υπηρεσιών Συμβουλευτικής Στήριξης και Απασχόλησης», στη συνάντηση των Ομάδων Εργασίας των Ευρωπαϊκών Θεματικών Δικτύων στις Βρυξέλλες, μετά από πρόσκληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα: «εντοπισμός θεματικών προτεραιοτήτων και καλών πρακτικών σε σχέση με την υλοποίηση της EQUAL, καθώς καιη διάχυσή τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Μέσω της ανταλλαγής απόψεων και εμπειριών μεταξύ των μελών τους προγραμματίστηκαν και οι επόμενες δράσεις(π.χ. δημιουργία εργαλείων με μελέτες περίπτωσης, παραδείγματα, τεχνικές κλ.π).

➤ **8 Οκτωβρίου 2003.** Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ συμμετείχε (Γ. Κουζής) στην ημερίδα που διοργάνωσε το ΙΝΕ σε συνεργασία με το σωματείο εργαζομένων Πυρκάλ με θέμα: «Η συγχώνευση της Πυρκάλ με την ΕΒΟ».

➤ **9 Οκτωβρίου 2003.** Το ΙΝΕ/ΟΤΟΕ σε συνεργασία με το νομαρχιακό παράρτημα της ΟΤΟΕ Ρόδου, διοργάνωσε ημερίδα στη Ρόδο με θέμα: «Η κοινωνική ασφάλιση του κλάδου των τραπεζοϋπαλλήλων στην Ελλάδα». Στην ημερίδα παρευρέθηκαν με παρεμβάσεις οΠρόεδρος της ΟΤΟΕ Δ. Κουσελάς, ο Γραμματέας της ΟΤΟΕ Δ. Τσεγγλίρας και ο Επιστημονικός Δ/ντής του ΙΝΕ Σ. Ρομπόλης.

➤ **9 Οκτωβρίου 2003.** Το ΙΝΕ/ΟΤΟΕ σε συνεργασία με το νομαρχιακό παράρτημα της ΟΤΟΕ Ρόδου, διοργάνωσε ημερίδα

στη Ρόδο με θέμα: «Η κοινωνική ασφάλιση του κλάδου των τραπεζοϋπαλλήλων στην Ελλάδα». Στην ημερίδα παρευρέθηκαν με παρεμβάσεις οΠρόεδρος της ΟΤΟΕ Δ. Κουσελάς, ο Γραμματέας της ΟΤΟΕ Δ. Τσεγγλίρας και ο Επιστημονικός Δ/ντής του ΙΝΕ Σ. Ρομπόλης.

➤ **9 Οκτωβρίου 2003.** Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ εκπροσωπήθηκε, με κεντρικό ομιλητή το Γ. Ρωμανιά, σε ημερίδα που οργάνωσε το Εργατικό Κέντρο Ελασσόνας, με θέμα: «Οι προοπτικές της κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα και την Ευρώπη».

➤ **16 Οκτωβρίου 2003.** Το ΙΝΕ/ΟΤΟΕ σε συνεργασία με το νομαρχιακό παράρτημα της ΟΤΟΕ Ρόδου, διοργάνωσε ημερίδα στη Ρόδο με θέμα: «Η κοινωνική ασφάλιση του κλάδου των τραπεζοϋπαλλήλων στην Ελλάδα». Στην ημερίδα παρευρέθηκαν με παρεμβάσεις οΠρόεδρος της ΟΤΟΕ Δ. Κουσελάς, ο Γραμματέας της ΟΤΟΕ Δ. Τσεγγλίρας και ο Επιστημονικός Δ/ντής του ΙΝΕ Σ. Ρομπόλης.

➤ **23 - 24 Οκτωβρίου 2003.** Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ συμμετείχε (Γ. Ντάσσης και Γ, Ρωμανιάς) σε διημερίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, την, στην Ερέτρια, με θέμα τις Ευρωπαϊκές Επιτροπές Επιχείρησης και τα Συμβούλια Εργαζομένων.

➤ **31 Οκτωβρίου - 1 Νοεμβρίου 2003.** Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ συμμετείχε (Ηλίας Ιωακείμογλου) σε διημερίδα της ΠΟΕΜ και του Φότουμ Βόλου με θέμα: Η ελληνική βιομηχανία σήμερα, αναδιαρθρώσεις αλλαγές και οι επιπτώσεις στην απασχόληση και τις εργασιακές σχέσεις.

➤ **1 Νοεμβρίου 2003.** Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ συμμετείχε σε ημερίδα που διοργάνωσε ο Όμιλος Προβληματισμού για τον Εκσυγχρονισμό της Κοινωνίας μας, στους Δελφούς με θέμα: «Κοινωνικές Οικονομικές και Ιστορικές πλευρές στη σημερινή Ελλάδα», με εισηγητή τον Πέτρο Λ. Ρυλμόν και θέμα εισήγησης, «Επιχειρηματικότητα και εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα: σχέσεις σύγκρουσης, συμβίωσης ή συνεργασίας;» Στην ημερίδα συμμετείχε επίσης και ο επιστημονικός διευθυντής του ΙΝΕ με θέμα «Σύνδεση Επιχειρηματικότητας και αναπτυξιακού μέλλοντος».

➤ **12 Νοεμβρίου 2003.** Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ ΑΔΕΔΥ διοργάνωσε ημερίδα στη Λάρισα με θέμα: «Αποτελέσματα Συμπεράσματα Ολοκληρωμένης Παρέμβασης για την Αντιμετώπιση της Ανεργίας στο Νομό Λάρισας». Στην ημερίδα συμμετείχαν με παρεμβάσεις ο Πρόεδρος της ΓΣΕΕ Χ. Πολυζωγόπουλος, ο Πρόεδρος του ΙΝΕ Θεσσαλίας Σταύρος Τσουκαλάς, ο Διοικητής του ΟΑΕΔ Γιάννης Νικολάου και ο Γιάννης Καρτζιώτης Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας Θεσσαλίας.

➤ **15 Νοεμβρίου 2003.** Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ ΑΔΕΔΥ σε συνεργασία με το Νομαρχιακό Τμήμα της ΑΔΕΔΥ Έβρου διοργάνωσαν ημερίδα στην Αλεξανδρούπολη με θέμα «Δημόσιοι Υπάλληλοι και Παραμεθόριες Περιοχές». Από τη πλευρά του ΙΝΕ εισήγηση παρουσίασε ο Γ. Ρωμανιάς με θέμα «Το Μισθολόγιο των Δημοσίων Υπαλλήλων στην Ελλάδα». Παραβρέθηκαν επίσης, ο Ηλίας Ηλιόπουλος και Τάσος Αποστολόπουλος αναπληρωτής πρόεδρος του ΙΝΕ.

ΙΝΕ/ΓΣΕΕ - ΑΔΕΔΥ
Εμμανουήλ Μπενάκη 71Α, Τ.Κ. 106 81